

Nodokļu atvieglojumu uzskaitījums 2019.gadā
 (spēkā esošais saraksts 2019.gadā ar likumdošanas izmaiņām no 2017.gada)

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) atvieglojumi

1. Neapliekamie minimumi

1.1.	<p>Diferencētais neapliekamais minimums (<i>likuma 12.pants un uz likuma pamata izdotie 14.11.2017. MK noteikumi Nr.676 "Noteikumi par neapliekamā minimuma un nodokļa atvieglojuma apmēru iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai"</i>)</p> <p style="text-align: center;">Diferencētais neapliekamā minimuma izmaiņas 2017.-2019.gadā</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr style="background-color: #003366; color: white;"> <th></th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Maksimālais neapliekamais minimums, euro mēnesī</td> <td style="text-align: center;">115</td> <td style="text-align: center;">200¹</td> <td style="text-align: center;">230</td> </tr> <tr> <td>Minimālais neapliekamais minimums, euro mēnesī</td> <td style="text-align: center;">60</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">0</td> </tr> <tr> <td>Ienākuma sliekšnis, līdz kuram tiek piemērots maksimālais neapliekamais minimums, euro mēnesī</td> <td style="text-align: center;">400</td> <td style="text-align: center;">440</td> <td style="text-align: center;">440</td> </tr> <tr> <td>Ienākuma sliekšnis, virs kura netiek piemērots neapliekamais minimums, euro mēnesī</td> <td style="text-align: center;">1 100</td> <td style="text-align: center;">1 000</td> <td style="text-align: center;">1 100</td> </tr> <tr> <td><i>Koeficients</i></td> <td style="text-align: center;">0,0786</td> <td style="text-align: center;">0,35714</td> <td style="text-align: center;">0,34848</td> </tr> <tr> <td><i>Formula</i></td> <td colspan="3" style="text-align: center;">$DNM = DNM_{max} - Koef \cdot x (AI^2 - AI_{min})$</td> </tr> </tbody> </table> <p>¹ No 2018.gada diferencēto neapliekamo minimumu piemēro pilnā apmērā jau taksācijas gada laikā (pirms tam mazo ienākumu saņēmēji ieguvumus no diferencētā neapliekamā minimuma varēja iegūt tikai nākamajā taksācijas gadā, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju). Proti, VID aprēķina VID prognozēto mēneša neapliekamo minimumu, balstoties uz VID rīcībā esošu informāciju par nodokļa maksātāja iepriekšējā gada ienākumiem, un nosūta to darba devējam.</p> <p>² Apliedzamais ienākums (AI) tiek aprēķināts ņemot vērā ne tikai ienākumus no algota darba, bet arī citus ienākuma veidus (tādus kā dividendes, ienākumu no nekustamā īpašuma u.c.). Arī, ja persona ir nodarbināta vairākās darba vietās, ienākums no algota darba tiks saskaitīts kopā un neapliekamais minimums tiks piemērots kopējam ienākumam.</p>		2017	2018	2019	Maksimālais neapliekamais minimums, euro mēnesī	115	200¹	230	Minimālais neapliekamais minimums, euro mēnesī	60	0	0	Ienākuma sliekšnis, līdz kuram tiek piemērots maksimālais neapliekamais minimums, euro mēnesī	400	440	440	Ienākuma sliekšnis, virs kura netiek piemērots neapliekamais minimums, euro mēnesī	1 100	1 000	1 100	<i>Koeficients</i>	0,0786	0,35714	0,34848	<i>Formula</i>	$DNM = DNM_{max} - Koef \cdot x (AI^2 - AI_{min})$		
	2017	2018	2019																										
Maksimālais neapliekamais minimums, euro mēnesī	115	200¹	230																										
Minimālais neapliekamais minimums, euro mēnesī	60	0	0																										
Ienākuma sliekšnis, līdz kuram tiek piemērots maksimālais neapliekamais minimums, euro mēnesī	400	440	440																										
Ienākuma sliekšnis, virs kura netiek piemērots neapliekamais minimums, euro mēnesī	1 100	1 000	1 100																										
<i>Koeficients</i>	0,0786	0,35714	0,34848																										
<i>Formula</i>	$DNM = DNM_{max} - Koef \cdot x (AI^2 - AI_{min})$																												
1.2.	<p>Neapliekamais minimums pensionāriem (<i>likuma 12.panta 5.daļa un Pārejas noteikumu 127.punkts</i>)</p> <p style="text-align: center;">Pensionāru neapliekamā minimuma izmaiņas 2017.-2019.gadā</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr style="background-color: #003366; color: white;"> <th></th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pensionāra neapliekamais minimums</td> <td style="text-align: center;">235</td> <td style="text-align: center;">250</td> <td style="text-align: center;">270</td> </tr> </tbody> </table>		2017	2018	2019	Pensionāra neapliekamais minimums	235	250	270																				
	2017	2018	2019																										
Pensionāra neapliekamais minimums	235	250	270																										

2. Nodokļa atvieglojumi

- 2.1. Atvieglojums par apgādībā esošu personu, tai skaitā (*likuma 13.pants un uz likuma pamata izdotie 14.11.2017. MK noteikumi Nr.676 "Noteikumi par neapliekamā minimuma un nodokļa atvieglojuma apmēru iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai"*):
- a) nepilngadīgu bērnu,
  - b) par bērnu, kamēr viņš turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai,
  - c) par mazbērnu vai audzināšanā paņemtū bērnu, ja no viņa vecākiem nav iespējams piedzīt uzturnaudu (alimentus), arī tīkmēr, kamēr viņš turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai,
  - d) par nepilngadīgu brāli un māsu, kā arī par brāli un māsu, kamēr brālis un māsa turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai, ja viņiem nav darbaspējīgu vecāku,
  - e) par iepriekš minēto personu, kā arī nestrādājošu laulāto apgādībā esošu nepilngadīgu bērnu,
  - f) par maksātāju aizbildnībā vai aizgādībā esošu personu,
  - i) par laulāto, vecākiem, vecvecākiem un bērniem, kas sasnieguši 18 gadu vecumu, ja minētās personas nav strādājošas un saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir atzītas par personām ar invaliditāti (*stājas spēkā no 2017.gada 1.janvāra*),
  - j) par nestrādājošu laulāto, kura apgādībā ir nepilngadīgs bērns, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir atzīts par personu ar invaliditāti (*stājas spēkā no 2017.gada 1.janvāra*),
  - k) par nestrādājošu laulāto, kura apgādībā ir bērns vecumā līdz trim gadiem (*stājas spēkā no 2018.gada 1.jūlija*),
  - l) par nestrādājošu laulāto, kura apgādībā ir trīs vai vairāk bērni līdz 18 gadu vecumam vai līdz 24 gadu vecumam, no kuriem vismaz viens ir jaunāks par septiņiem gadiem, kamēr bērns turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu (*stājas spēkā no 2018.gada 1.jūlija*),
  - m) par nestrādājošu laulāto, kura apgādībā ir pieci bērni līdz 18 gadu vecumam vai līdz 24 gadu vecumam, kamēr bērns turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu (*stājas spēkā no 2018.gada 1.jūlija*)

Atvieglojuma par apgādībā esošu personu izmaiņas 2017.-2019.gadā

	2017	2018	2019
Atvieglojuma par apgādībā esošu personu	175	200	230

- 2.2. Papildus atvieglojums personām ar invaliditāti vai politiski represētām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem (*likuma 13.pants un uz likuma pamata izdotie 08.04.1997. MK noteikumi Nr.138 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa papildu atvieglojumiem personām ar invaliditāti, politiski represētajām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem"*)

Atvieglojuma personām ar invaliditāti vai politiski represētām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem izmaiņas 2017.-2019.gadā

	2017	2018	2019
Nodokļu atvieglojums personām ar invaliditāti:			
- personām ar I un II grupas invaliditāti	154	154	154
- personām ar III grupas invaliditāti	120	120	120
Atvieglojumi politiski represētām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem	154	154	154

3. Attaisnotie izdevumi	
3.1.	Nomaksātā sociālā nodokļa summa un valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi vai pēc būtības līdzīgi citu ES dalībvalstu vai EEZ valstu noteiktie maksājumi (<i>likuma 10.panta pirmās daļas 1.punkts</i>)
3.2.	Solidaritātes nodoklis (<i>likuma 10.panta pirmās daļas 1.¹punkts</i>)
3.3.	Izdevumi par maksātāja un viņa ģimenes locekļu (gan tādu, kuru rezidences valsts ir LR, gan tādu, kuru rezidences valsts ir cita ES dalībvalsts vai EEZ valsts) kvalifikācijas paaugstināšanu, specialitātes iegūšanu, izglītības iegūšanu, tai skaitā interešu izglītības programmu apgūšanu bērniem, par medicīnas un ārstniecisko pakalpojumu izmantošanu un veselības apdrošināšanas prēmiju maksājumiem apdrošināšanas sabiedrībām (<i>likuma 10.panta pirmās daļas 2.punkts un uz likuma pamata izdotie 31.07.2001. MK noteikumi Nr.336 "Noteikumi par attaisnotajiem izdevumiem par izglītību un ārstnieciskajiem pakalpojumiem"</i>) **
3.4.	Summa, kas ziedojuma vai dāvinājuma veidā nodota budžeta iestādei vai LR reģistrētai biedrībai, nodibinājumam, reliģiskai organizācijai vai to iestādei, kurai piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss, vai citā ES dalībvalstī vai EEZ valstī, ar kuru Latvija ir noslēgusi konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, ja šī konvencija ir stājusies spēkā, reģistrētai nevalstiskai organizācijai (<i>likuma 10.panta pirmās daļas 3.punkts</i>)**
3.5.	Zinātnes, literatūras un mākslas darbu, atklājumu, izgudrojumu un rūpniecisko paraugu autoru un izpildītāju izdevumi, kuri saistīti ar šo darbu radīšanu, izdošanu, izpildīšanu vai citādu izmantošanu un par kuriem autori un izpildītāji saņem autoratlīdzību (honorāru) (<i>likuma 10.panta pirmās daļas 4.punkts un uz likuma pamata izdoto 21.09.2010. MK noteikumu Nr.899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 57.-61.punkts</i>)
3.6.	Saskaņā ar likumu "Par privātajiem pensiju fondiem" izveidotajos privātajos fondos vai citās ES dalībvalstīs vai EEZ valstīs, vai ESAO dalībvalstīs reģistrētajos privātajos pensiju fondos izdarītās iemaksas (<i>likuma 10.panta pirmās daļas 5.punkts</i>)*
3.7.	Apdrošināšanas prēmiju maksājumi, kas atbilstoši dzīvības apdrošināšanas līgumam (ar līdzekļu uzkrāšanu) izdarīti apdrošināšanas sabiedrībai, kura nodibināta un darbojas saskaņā ar Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likumu, vai citā ES dalībvalstī vai EEZ valstī, vai ESAO dalībvalstī reģistrētajai apdrošināšanas sabiedrībai (<i>likuma 10.panta pirmās daļas 6.punkts</i>)*
3.8.	Summas, kas atbilstoši Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumam ziedojuma vai dāvinājuma veidā nodotas LR reģistrētai politiskajai partijai vai politisko partiju apvienībai (<i>likuma 10.panta pirmās daļas 8.punkts</i>)**

* Kopā 3.6. un 3.7.punkts nepārsniedz 10% no personas gada apliekamā ienākuma, bet ne vairāk kā 4 000 euro gadā (*spēkā no 2018.gada 1.janvāra*)

** 3.3., 3.4. un 3.8. punkts kopā nevar pārsniegt 50% no gada apliekamā ienākuma lieluma, bet ne vairāk ka 600 euro, iekļaujot attaisnotos izdevumus par ģimenes locekļiem, ne vairāk kā 600 euro par katru (*spēkā no 2018.gada 1.janvāra*)

4. Neapliekamie ienākumi	
4.1.	Ienākums no maksātāja lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas, kā arī no sēņošanas, ogošanas vai savvaļas ārstniecības augu un ziedu vākšanas vai nemedījamās sugas indivīda – parka vīngliemezis (<i>Helix pomatia</i>) - ieguves, ja tie nepārsniedz 3 000 euro gadā (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 1.punkts</i>)
4.2.	Dividendes, dividendēm pielīdzināms ienākums vai nosacītās dividendes, ja par aprēķinātajām dividendēm, dividendēm pielīdzināmu ienākumu vai nosacītajām dividendēm uzņēmuma līmenī no peļņas daļas, no kuras tiek maksātas dividendes, dividendēm pielīdzināms ienākums vai nosacītās dividendes, ja ir izpildīts viens no šādiem nosacījumiem (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 2.¹punkts; stājas spēkā no 2018.gada 1.janvāra</i>): a) LR ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis saskaņā ar <i>Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu</i> (<i>šo atbrīvojumu nepiemēro, ja uzņēmumu ienākuma nodoklis ir samaksāts saskaņā ar likumu "Par uzņēmumu ienākuma nodokli"</i>), b) ārvalstī ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis vai ārvalstī no dividendēm, dividendēm pielīdzināma ienākuma vai nosacītajām dividendēm ir ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis
4.3.	Likvidācijas kvota, ja ir izpildīts viens no šādiem nosacījumiem (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 2.²punkts; stājas spēkā no 2018.gada 1.janvāra</i>): a) LR ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis saskaņā ar <i>Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu</i> , b) ārvalstī ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis vai ārvalstī no likvidācijas kvotas ir ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis.
4.4.	Apdrošināšanas atlīdzības, kuras izmaksājušas LR reģistrētas apdrošināšanas sabiedrības, kā arī citā ES dalībvalstī vai EEZ valstī, vai ESAO dalībvalstī reģistrētas apdrošināšanas sabiedrības, izņemot tās apdrošināšanas atlīdzības, kas izmaksātas atbilstoši (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 4.punkts</i>): a) dzīvības, veselības un negadījuma apdrošināšanas līgumam, kuru apdrošinātā interesēs noslēdzis darba devējs (vai cits apdrošinājuma ņēmējs – juridiskā persona) pienākot apdrošināšanas līgumā paredzētajam līguma beigu termiņam vai laužot līgumu pirms termiņa, vai b) mūža pensijas apdrošināšanas līgumam (ar uzkrāto fondētās pensijas kapitālu atbilstoši Valsts fondēto pensiju likumam)
4.5.	Apdrošināšanas atlīdzības, kas izmaksātas, iestājoties apdrošināšanas gadījumam attiecībā uz apdrošinātās personas dzīvību un veselību nelaimes gadījuma vai slimības dēļ, saskaņā ar dzīvības apdrošināšanas līgumu (tai skaitā ar līdzekļu uzkrāšanu) neatkarīgi no tā, kas ir noslēdzis apdrošināšanas līgumu (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 4.¹punkts</i>)
4.6.	Papildpensijas kapitāls, kas veidojies no pašas fiziskās personas vai tās laulātā, vai ar to radniecībā esošo personu līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē veiktajām iemaksām privātajos pensiju fondos atbilstoši licencētiem pensiju plāniem un izmaksāts pensiju plānu dalībniekiem (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 4.²punkts</i>)
4.7.	Izložu un azartspēļu laimesti, ja laimesta (tā vērtības) apmērs (to kopsumma) taksācijas gada laikā nepārsniedz 3000 euro (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 5.punkts; daļa attiecībā uz ierobežojumu: "ja laimesta (tā vērtības) apmērs (to kopsumma) taksācijas gada laikā nepārsniedz 3000 euro" stājas spēkā no 2018.gada 1.janvāra</i>)
4.8.	Ienākumi no Latvijas vai citas ES dalībvalsts vai EEZ valsts un pašvaldību vērtspapīriem (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 6.punkts</i>)

4. Neapliekamie ienākumi	
4.9.	Normatīvajos aktos noteiktie no budžeta izmaksājami (paredzēti budžeta apropriācijā) pabalsti, arī no citu ES dalībvalstu vai EEZ valstu budžeta izmaksātie pabalsti, pabalsti, kas noteikti 9.panta pirmās daļas 37., 37. ¹ , 37. ² , 38., 39. un 40.punktā, normatīvajos aktos noteiktā atlīdzība par aizbildņa pienākumu pildīšanu un atlīdzība par audžuģimenes pienākumu veikšanu, izņemot pārejošas darba nespējas pabalstus un pabalstus, kuru piešķiršanas pamats ir personas darba vai dienesta attiecības ar budžeta finansētu institūciju vai arī pienākumu pildīšana vēlēta amatā, kurā persona iecelta, pamatojoties uz Saeimas, MK vai pašvaldības domes lēmumu, kā arī citi pabalsti, kas izmaksājami no MK noteiktajām biedrībām un nodibinājumiem (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 7.punkts</i>)
4.10.	Stipendijas, kas izmaksātas no budžeta, MK apstiprinātas biedrības vai nodibinājuma līdzekļiem vai no to starptautisko izglītības vai sadarbības programmu līdzekļiem, kurās līdzdalību ir apstiprinājis MK (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 8.punkts uz likuma pamata izdotie 31.07.2001. MK noteikumi Nr.337 "Kārtība, kādā stipendijas atbrīvojamas no aplikšanas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli"</i>)
4.11.	Stipendijas līdz 280 <i>euro</i> mēnesī, ko izglītojamam atbilstoši MK noteiktajai kārtībai, kādā organizē un īsteno darba vidē balstītas mācības, izmaksā komersants, iestāde, biedrība, nodibinājums, fiziskā persona, kura reģistrēta kā saimnieciskās darbības veicēja, kā arī individuālais uzņēmums, tai skaitā zemnieku vai zvejnieku saimniecība, un citi saimnieciskās darbības veicēji (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 8.¹punkts, uz Profesionālās izglītības likuma pamata izdotie 15.07.2016. MK noteikumi Nr.484 "Kārtība, kādā organizē un īsteno darba vidē balstītas mācības"; stājas spēkā no 2017.gada 1.janvāra</i>)
4.12.	Stipendijas, kuras izmaksātas studējošajam, kas apgūst medicīniskās izglītības programmu, izglītības programmas apguves veicināšanai, un kuras izmaksā no ārstniecības iestādes līdzekļiem (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 8.²punkts; stājas spēkā no 2017.gada 1.janvāra</i>)
4.13.	Mantojuma rezultātā gūtais ienākums, izņemot autoratlīdzību (honorāru), kuru izmaksā autortiesību mantiniekiem (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 9.punkts</i>)
4.14.	Konkursos un sacensībās saņemtās mantiskās un naudas balvas (prēmijas), kuru kopējā vērtība taksācijas gadā nepārsniedz 143 <i>euro</i> , un publiskos starptautiskos konkursos un starptautiskās sacensībās gūtās balvas un prēmijas, kuru kopējā vērtība gadā nepārsniedz 1 423 <i>euro</i> , kā arī Baltijas Asamblejas balvu laureātiem izmaksātā naudas prēmija un Ministru kabineta balva (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 10.punkts</i>)
4.15.	Uzturņauda (alimenti) (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 11.punkts</i>)
4.16.	Summas, kas uz tiesas sprieduma pamata vai saskaņā ar notariālā akta veidā noslēgtu vienošanos par laulāto kopīgās mantas sadali saņemtas laulības šķiršanas sakarā (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 12.punkts</i>)
4.17.	Atlīdzība normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā par kaitējumu darbaspēju zaudējuma gadījumā, kas saistīts ar sakropļojumu vai citādu veselības bojājumu, kā arī apgādnieka zaudējuma sakarā (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 13.punkts</i>)
4.18.	Darbinieka vai viņa radnieku (tuvinieku) nāves gadījumā darba devēja piešķirtais bērnu pabalsts, kura vērtība nepārsniedz 250 <i>euro</i> (<i>līdz 01.01.2018. - 213.43 euro</i>) (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 14.punkts</i>)
4.19.	Palīdzība stihiskas nelaiemes gadījumā vai citos ārkārtējos gadījumos ja tā sniegta uz valsts vai pašvaldību pārvaldes institūciju lēmuma pamata (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 15.punkts</i>)
4.20.	Kompensācijas izmaksas likumos un Ministru kabineta noteikto normu ietvaros, izņemot kompensāciju par neizmantoto atvaļinājumu (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 16.punkts</i>)

4. Neapliekamie ienākumi	
4.21.	Komandējuma un darba brauciena kompensācijas normas Ministru kabineta noteiktajā apmērā vai apmērā, kas noteikts valstī, kurā tiek veikti darba vai dienesta pienākumi (darba vieta atrodas citā valstī) (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 16.¹punkts</i>)
4.22.	Ar Ministru kabineta lēmumu noteiktā apgāde natūrā, kā arī summas, kas izmaksātas šīs apgādes vietā (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 17.punkts</i>)
4.23.	Atlīdzība par asiņu nodošanu un cita veida donorpalīdzību (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 18.punkts</i>)
4.24.	Ienākums no personīgā īpašuma atsavināšanas (fiziskajai personai piederošas personiskai lietošanai paredzētas tādas kustamas lietas kā mēbeles, apģērbs un citas kustamas lietas), izņemot ienākumu no (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 19.²punkts</i>): a) pārdošanai izgatavotas vai iegādātas lietas (ķermeniskas vai bezķermeniskas) pārdošanas, b) kapitāla pieauguma un pārējā ienākuma no kapitāla, c) metāllūžņu pārdošanas
4.25.	Palīdzība, kas sniegta, pamatojoties uz arodbiedrības institūcijas lēmumu, no arodbiedrības naudas līdzekļiem, kuri veidojas no arodbiedrības biedru naudas maksājumiem un ārvalstu arodbiedrību ziedojumiem (dāvinājumiem) – 1 000 euro gadā (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 20.punkts</i>)
4.26.	Palīdzība naudā vai citās lietās, vai pakalpojuma veidā, kas, pamatojoties uz reliģiskās organizācijas vai tās iestādes institūcijas (amatpersonas) lēmumu, sniegta no reliģiskās organizācijas vai tās iestādes naudas līdzekļiem – 1 000 euro gadā (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 25.punkts</i>)
4.27.	Preču un pakalpojumu loteriju laimesti (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 26.punkts</i>)
4.28.	Čeku loterijas laimesti saskaņā ar Čeku loterijas likumu (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 26.¹punkts; stājas spēkā no 2019.gada 1.jūlija</i>)
4.29.	Palīdzība naudā vai citās lietās, vai pakalpojuma veidā, kas sniegta no sabiedriskā labuma organizācijas (izņemot reliģisko organizāciju) līdzekļiem, vai palīdzība, ko budžeta finansētas institūcijas, labdarības vai filantropiskas organizācijas sniegušas lietās, kurām piemērots atbrīvojums no muitas nodokļa, — 1 000 euro gadā. Palīdzība naudā, kas saņemta no sabiedriskā labuma organizācijas ārstniecības izdevumu segšanai (tai skaitā lai nodrošinātu slimnieka un to pavadošās personas pārvietošanos līdz ārstniecības iestādei), gada apliekamajā ienākumā netiek ietverta un ar nodokli netiek aplikta, ja attiecīgās summas izlietojums ārstniecības mērķiem ir apliecināts ar attaisnojuma dokumentiem, ko uzglabā sabiedriskā labuma organizācija (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 27.punkts</i>)
4.30.	Kompensācija par īres līguma izbeigšanu un dzīvojamo telpu atbrīvošanu denacionalizēta vai likumīgajam īpašniekam atdota nama īrniekam, kurš attiecīgajā namā dzīvojis līdz īpašuma tiesību atjaunošanai likumīgajam īpašniekam (viņa mantiniekam) (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 28.punkts</i>)
4.31.	Ienākums, kas gūts, sniedzot palīdzību vai slepeni sadarbojoties ar operatīvās darbības subjektiem (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 29.punkts</i>)
4.32.	Uzturēšanas līdzekļi, kas saņemti no speciālās aizsardzības iestādes (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 31.punkts</i>)
4.33.	Darba devēja darbiniekam piešķirts apbalvojums (arī atzinības raksts, goda raksts, pateicības raksts, diploms, medaļa, piemiņas kauss), kam nav atlīdzības nozīmes rakstura, bet ir morāla novērtējuma raksturs (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 32.punkts</i>)
4.34.	Darba devēja dāvana, kas taksācijas gada laikā nepārsniedz 15 euro (līdz 01.01.2018. - 14.23 euro) (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 32.¹punkts</i>)
4.35.	Ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas, kas maksātāja īpašumā (no dienas, kad attiecīgais nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā) ir ilgāk par 60 mēnešiem un vismaz 12 mēnešus pēc kārtas ir personas deklarētā dzīvesvieta (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 33.punkts</i>)

4. Neapliekamie ienākumi	
4.36.	Ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas, kas maksātāja īpašumā (no dienas, kad attiecīgais nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā) ir ilgāk par 60 mēnešiem un pēdējos 60 mēnešus ir bijis maksātāja vienīgais nekustamais īpašums (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 33.¹punkts</i>)
4.37.	Ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas, kas radies saistībā ar mantas sadali laulības šķiršanas gadījumā, ja vismaz 12 mēnešus līdz atsavināšanas līguma noslēgšanas dienai tas ir bijis abu laulāto deklarētā dzīvesvieta (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 34.punkts</i>)
4.38.	Ienākums no Sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas, ja minētais īpašums ir maksātāja īpašumā ilgāk par 60 mēnešiem vai ja šis ienākums no jauna tiek ieguldīts funkcionāli līdzīgā nekustamajā īpašumā 12 mēnešu laikā pēc sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 34.¹punkts</i>)
4.39.	Ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas (attiecīgais nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā kā maksātāja vienīgais nekustamais īpašums), ja šis ienākums no jauna tiek ieguldīts funkcionāli līdzīgā nekustamajā īpašumā 12 mēnešu laikā pēc nekustamā īpašuma atsavināšanas vai arī pirms nekustamā īpašuma atsavināšanas (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 34.²punkts</i>)
4.40.	Dāvanas no fiziskajām personām (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 35.punkts</i>): a) pilnā apmērā - ja dāvinātāju ar maksātāju saista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei; b) līdz 1 425 euro taksācijas gada laikā - ja dāvinātājs ir šā punkta "a" apakšpunktā neminēta fiziskā persona; c) pilnā apmērā — neatkarīgi no tā, vai dāvinātāju ar maksātāju saista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei, ja dāvinājums paredzēts un maksātājs to izlieto, lai segtu savus izdevumus par augstākās izglītības un visu pakāpju profesionālās izglītības iegūšanu, izdevumiem par specialitātes (profesijas, amata, aroda) iegūšanu; d) pilnā apmērā — neatkarīgi no tā, vai dāvinātāju ar maksātāju saista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei, ja dāvinājums paredzēts un maksātājs to izlieto, lai segtu savus izdevumus par medicīnas un ārstniecisko pakalpojumu izmantošanu, izņemot kosmētiskās operācijas
4.41.	Ienākums, kas gūts laika posmā no 01.01.2011. līdz 31.12.2020. aizdevuma (kredīta) saistību samazināšanas vai dzēšanas rezultātā, ja izpildās visi turpmāk šai punktā minētie nosacījumi (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 35.¹punkts</i>): a) saistību atmaksa ir (vai saistību rašanās brīdī bija) nodrošināta ar nekustamā īpašuma hipotēku; b) ienākuma guvējs saistības ir uzņēmis nolūkā nodrošināt sevi (vai savu ģimeni) ar dzīvošanai paredzētu nekustamo īpašumu un izmantojis šo aizdevumu nekustamā īpašuma iegādei, būvniecībai, rekonstrukcijai vai uzlabošanai; c) ienākuma guvējs (attiecībā uz aizdevēju) nav un nav bijis ar uzņēmumu saistīta persona likuma "Par nodokļiem un nodevām" izpratnē; d) aizdevēju un ienākuma guvēju nesaista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē
4.42.	Ienākums, kas gūts, Maksātspējas likumā noteikto saistību dzēšanas procedūras ietvaros, tiesai pieņemot lēmumu par parādnieka atbrīvošanu no atlikušajām parādu saistībām, kā arī ar pamatparādu saistītās dzēstās soda naudas, līgumsods vai nokavējuma procenti (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 35.²punkts</i>)
4.43.	Ienākums, kas gūts, iestājoties noilgumam saistībai starp kreditoru un parādnieku, jo kreditors nav iesniedzis kreditora prasījumu Maksātspējas likumā noteiktajā kārtībā (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 35.³punkts</i>)

4. Neapliekamie ienākumi	
4.44.	Ienākums, kas gūts aizdevuma (kredīta) dzēšanas rezultātā, ja atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likumam aizdevuma (kredīta) līgums paredz, ka nekustamais īpašums, kura iegādei tiek ņemts aizdevums (kredīts), kalpo par pietiekamu nodrošinājumu tam, lai saistības pret aizdevēju varētu tikt dzēstas pilnā apjomā, un vienošanās par aizdevuma (kredīta) dzēšanu noslēgta rakstveidā (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 35.⁴punkts</i>)
4.45.	Uz tiesas sprieduma pamata no valsts budžeta izmaksājamās kompensācijas, kas nav saistītas ar darba attiecībām vai to pārtraukšanu vai kas nav kompensācijas par intelektuālo īpašumu un tiesībām uz to, vai kompensācijas par tiesībām izmantot tiesības uz intelektuālo īpašumu (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 36.punkts</i>)
4.46.	Uz valsts pārvaldes iestādes vai pašvaldības iestādes, citas atvasinātas publisko tiesību juridiskās personas vai iestādes ar patstāvīgu budžetu lēmuma vai tiesas nolēmuma pamata saskaņā ar Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likumu izmaksājams zaudējumu atlīdzinājums, kurš nav saistīts ar darba (dienesta) attiecībām vai to pārtraukšanu un kuram nav ienākuma gūšanas rakstura (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 36.¹punkts</i>)
4.47.	Kompensācija, kas samaksāta cietušajam par radīto kaitējumu, pamatojoties uz tiesas nolēmumu vai brīvprātīgi kriminālprocesā (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 36.²punkts</i>)
4.48.	Saskaņā ar Kriminālprocesā un administratīvo pārkāpumu lietvedībā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanas likumu izmaksātais kaitējuma atlīdzinājums, kurš nav saistīts ar darba (dienesta) attiecībām vai to pārtraukšanu vai kuram nav ienākuma gūšanas rakstura (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 36.³punkts</i>)
4.49.	Atlīdzība par morālo kaitējumu, pamatojoties uz tiesas nolēmumu civillietā (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 36.⁴punkts</i>)
4.50.	Pabalsts amatpersonas (darbinieka), karavīra ievainojuma, sakropļojuma vai citāda veselībai nodarīta kaitējuma gadījumā, kā arī karavīram veselības traucējuma gadījumā, ja tas gūts, pildot amata (dienesta, darba) pienākumus (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 37.punkts</i>)
4.51.	Pabalsts Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonas ar speciālo dienesta pakāpi un valsts drošības iestāžu amatpersonas ievainojuma, sakropļojuma vai citāda veselībai nodarīta kaitējuma gadījumā (izņemot arodslimību), ja tā cietusi nelaimes gadījumā, bet nav pildījusi ar dzīvības vai veselības apdraudējumu (risku) saistītus dienesta (amata) pienākumus (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 37.¹punkts</i>)
4.52.	Pabalsts Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonas ar speciālo dienesta pakāpi un valsts drošības iestāžu amatpersonas nāves gadījumā (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 37.²punkts</i>)
4.53.	Pabalsts amatpersonas (darbinieka) nāves gadījumā, ja tā gājusi bojā, pildot amata (dienesta, darba) pienākumus, kuru izpilde ir saistīta ar risku, vai mirusi gada laikā pēc nelaimes gadījuma no tajā gūtajiem veselības traucējumiem (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 38.punkts</i>)
4.54.	Pabalsts karavīra nāves gadījumā, ja viņš gājis bojā, pildot dienesta pienākumus, vai miris gada laikā pēc nelaimes gadījuma no tajā gūtajiem veselības traucējumiem (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 39.punkts</i>)
4.55.	Pabalsti par dienestu ārvalstīs (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 40.punkts</i>)
4.56.	Labums no darba devējam piederoša vai darba devēja rīcībā esoša vieglā pasažieru automobiļa izmantošanas, ja par šo automobili labuma gūšanas mēnesī ir samaksāts uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 41.punkts</i>)
4.57.	Atbalsts izmaksu segšanai Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta projekta īstenošanai (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 42.punkts</i>)

4. Neapliekamie ienākumi	
4.58.	<p>Ienākums akciju pirkuma tiesību īstenošanas, ja akciju pirkuma tiesības piešķirtas atbilstoši akciju pirkuma tiesību īstenošanas plānam un īstenojas šādi nosacījumi (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 43.punkts</i>):</p> <ul style="list-style-type: none"> a) akciju pirkuma tiesību minimālais turēšanas periods ir ne mazāks kā 36 mēneši; b) akciju pirkuma tiesību turēšanas periodā darbinieks ir darba attiecībās ar kapitālsabiedrību, kura piešķirusi maksātājam akciju pirkuma tiesības vai ar kuru saistītais uzņēmums maksātājam ir piešķīris akciju pirkuma tiesības; c) darba devējs ir iesniedzis Valsts ieņēmumu dienestam informāciju par piešķirto akciju pirkuma tiesībām – norādīta likuma 11.¹¹ pantā
4.59.	<p>Ar brīvprātīgā darba veikšanu saistīto personificēto izdevumu kompensācijas, kuras brīvprātīgā darba veicējam atbilstoši brīvprātīgā darba līguma noteikumiem sedz brīvprātīgā darba organizētāji (<i>likuma 9.panta pirmās daļas 44.punkts</i>):</p> <ul style="list-style-type: none"> a) par ēdināšanu, viesnīcu (naktsmītni), ceļa (transporta) izdevumiem, degvielu, apģērbu un apmācību — Ministru kabineta noteiktā sastāva un normu ietvaros un kuru kopējais apmērs taksācijas gada laikā (neatkarīgi no izmaksātāja) nepārsniedz 1000 <i>euro</i>, b) par veselības un dzīvības apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem brīvprātīgā darba veikšanas laikā, ja normatīvie akti paredz brīvprātīgā darba organizētājam obligātu pienākumu nodrošināt šādu nelaimes gadījumu apdrošināšanu, c) par civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu attiecībā uz trešajām personām (izņemot sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu), ja normatīvie akti paredz brīvprātīgā darba organizētājam obligātu pienākumu nodrošināt šādas civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu, d) par veselības pārbaudēm, ja normatīvie akti paredz brīvprātīgā darba organizētājam obligātu pienākumu nodrošināt šādas veselības pārbaudes

5. Īpašie noteikumi	
5.1.	<p>Ienākums no lauksaimniecībā izmantojamas zemes atsavināšanas (<i>likuma 11.⁷panta 3.daļa</i>), ja attiecībā uz zemes pārdevēju un pircēju tiek izpildīti šādi nosacījumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) īpašumtiesības uz nekustāmo īpašumu tā atsavināšanas rezultātā iegūst zemnieku saimniecības īpašnieks, persona, kura Uzņēmumu reģistrā reģistrēta kā komercsabiedrība, individuālais komersants vai zemnieku saimniecība vai Valsts ieņēmumu dienesta – kā saimnieciskās darbības veicēja, 2) vismaz vienā taksācijas periodā no pēdējiem trim pirmstaksācijas periodiem vairāk nekā pusi no 1.punktā minētās personas saimnieciskās darbības ieņēmumiem, bet ne mazāk kā 3 000 <i>euro</i> gadā, veido ieņēmumi no lauksaimnieciskās darbības vai arī šī persona saņem valsts vai ES atbalsta maksājumus lauksaimniecībai un lauku attīstībai kā jaunais lauksaimnieks, 3) lauksaimniecības zemes pārdevējs – maksātājs atbilst vienam no šādiem kritērijiem (no 2014.gada 1.jūlija līdz 2023.gada 1.jūlijam likumā noteiktie kritēriji attiecībā uz lauksaimniecības zemes pārdevēju nav piemērojami) : <ul style="list-style-type: none"> a) ir persona, kura veic lauksaimniecisko darbību un atbilst noteiktajiem 2.punkta kritērijiem, b) ir persona, kura pirms lauksaimnieciskās darbības pārtraukšanas, sasniedzot pensionēšanās vecumu, nodarbojusies ar lauksaimniecisko darbību un pirms pensionēšanās atbildusi noteiktajiem 2.punkta kritērijiem, c) ir persona, kurai kā bijušajam zemes īpašniekam vai viņa mantiniekam atjaunotas īpašuma tiesības uz zemi, kas pēc tās lietošanas mērķa ir lauksaimniecības zeme, d) ir persona, kura nekustamo īpašumu, kas pēc lietošanas mērķa ir lauksaimniecības zeme, saņēmusi mantojumā no šā punkta “a”, “b” vai “c” apakšpunktā minētajām personām, e) ir persona, kura nekustamo īpašumu, kas pēc lietošanas mērķa ir lauksaimniecības zeme, saņēmusi uz dāvinājuma līguma pamata no šā punkta “a”, “b”, “c” vai “d” apakšpunktā minētās fiziskās personas, kuru ar dāvinājuma saņēmēju saista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē

5. Īpašie noteikumi	
5.2.	Ar IIN apliekamajā ienākumā neiekļauj 2013., 2014., 2015., 2016., 2017., 2018., 2019., 2020., 2021., 2022. un 2023. gadā saņemtās summas, kas izmaksātas kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai ES atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai (<i>Pārejas noteikumu 94.punkts; aktuālā redakcija spēkā no 2018.gada 1.janvāra</i>)
5.3.	No IIN piemērošanas ir atbrīvots ES Nodarbinātības un sociālās inovācijas programmas (EaSI) līdzfinansētā projekta Nr. VS/2015/0206 "Elastīga bērnu uzraudzības pakalpojuma nodrošināšana darbiniekiem, kas strādā nestandarta darba laiku" ietvaros elastīgā bērnu uzraudzības pakalpojuma līdzfinansējuma veidā darbinieka gūtos ienākumus, ja darbinieks strādā nestandarta darba laiku un piedalās minētajā projektā (<i>Pārejas noteikumu 123.punkts</i>)
5.4.	Ieturot nodokli no augoša meža pārdošanas ienākuma, pirms nodokļa aprēķināšanas no izmaksājamās summas atskaita ar meža atjaunošanu saistītos izdevumus, piemērojot izdevumu normu 25% apmērā no izmaksājamās summas, bet no kokmateriālu pārdošanas ienākuma – ar kokmateriālu sagatavošanu un pārdošanu saistītos izdevumus, piemērojot izdevumu normu 50% apmērā no izmaksājamās summas (<i>likuma 17.panta 10.² daļa</i>)
5.5.	Par taksācijas gada mēnesi, kurā persona ir nodarbināta (darba attiecībās) uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa, minētās personas ienākumi, par kuriem maksājams algas nodoklis, ir uz darba attiecību pamata gūtā ienākuma daļa šādā apmērā (<i>likuma 8.panta 4.daļa</i>): 1) virsniekiem – MK noteikto 2,5 mēneša minimālo darba algu apmērā, 2) pārējam personālam – MK noteikto 1,5 mēneša minimālo darba algu apmērā
5.6.	Sezonas laukstrādnieku ienākumi, par kuru tiek maksāts mazāks IIN (likme 15%, bet ne mazāka kā 0,70 euro katrā nodarbinātības dienā) (<i>likuma 15.panta 12.daļa un 11.¹² pants.</i>)
5.7.	No maksātāja ienākumiem, par kuriem maksā algas nodokli, izslēdz darba devēja apmaksātos darba koplīgumā noteiktos darbinieka ēdināšanas izdevumus, ja netiek pārsniegti 480 euro gadā (vidēji 40 euro mēnesī) un darba devējs izpilda šādus nosacījumus (<i>likuma 8.panta 15.daļa; stājas spēkā no 2017.gada 1.janvāra</i>): 1) darba devēja apmaksātie darba koplīgumā noteiktie visu darbinieku ēdināšanas izdevumi nepārsniedz 5% no darba devēja gada kopējā bruto algu fonda; 2) darba devējs nodarbina vismaz sešus darbiniekus; 3) darba devējam pirmstaksācijas gada 15.decembrī saskaņā ar VID administrēto nodokļu (nodevu) parādnieku datubāzē pēdējās datu aktualizācijas datumā esošo informāciju nav nodokļu (nodevu) parādu (tai skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādu), kas kopsummā pārsniedz 150 euro; 4) darba devējs ar tādu kompetentas institūcijas lēmumu vai tiesas nolēmumu, kas stāties spēkā un kļuvis nepārsūdzams, pēdējo divu taksācijas gadu laikā nav atzīts par vainīgu pārkāpumā, kurš izpaužas kā: a) viena vai vairāku tādu valstu pilsoņu vai pavalstnieku nodarbināšana, kuri nav ES dalībvalstu pilsoņi vai pavalstnieki, ja tie ES dalībvalstu teritorijā uzturas nelikumīgi, b) personas nodarbināšana bez rakstveidā noslēgta darba līguma, ja nodokļu normatīvajos aktos noteiktajā termiņā nav iesniegtas ziņas par darba ņēmēja statusa iegūšanu, c) darbā notikuša nelaimes gadījuma neizmeklēšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai slēpšana, ja šā nelaimes gadījuma rezultātā nodarbinātajam radušies smagi veselības traucējumi vai iestājusies nāve; 5) darba devējs ir veicis saimniecisko darbību vismaz vienu pilnu kalendāra gadu pirms taksācijas gada, kurā uzsāk atbrīvojuma piemērošanu attiecībā uz darbiniekiem; 6) darba devējam nav pasludināts maksātnespējas process, nav apturēta tā saimnieciskā darbība vai tas netiek likvidēts.

Avots: Likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"

Uzņēmumu ienākuma nodokļa (*turpmāk - UIN*) atvieglojumi

Atvieglojumi, kas spēkā no 2018.gada 1.janvāra

1. Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā noteiktie atvieglojumi	
1.1.	<p>Nodokļa atvieglojums ziedotājiem (<i>likuma 12.pants</i>)</p> <p>Nodokļu maksātājs, kas ziedojis sabiedriskā labuma organizācijai, budžeta iestādei vai valsts kapitālsabiedrībai, kura veic Kultūras ministrijas deleģētās valsts kultūras funkcijas, ir tiesīgs pārskata gadā <u>izvēlēties vienu no šādiem atvieglojumiem:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> a) neiekļaut taksācijas perioda ar UIN apliekamajā bāzē ziedoto summu, bet ne vairāk kā 5% apmērā no iepriekšējā pārskata gada peļņas pēc aprēķinātajiem nodokļiem; b) neiekļaut taksācijas perioda ar UIN apliekamajā bāzē ziedoto summu, bet ne vairāk kā 2% apmērā no iepriekšējā pārskata gadā kopējās darba ņēmējiem aprēķinātās bruto darba samaksas, no kuras samaksāti valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi; c) samazināt taksācijas periodā par pārskata gadā aprēķinātajām dividendēm aprēķināto UIN par 75%, bet nepārsniedzot 20% no aprēķinātās UIN summas par aprēķinātajām dividendēm (lai palielinātu ziedojumu veikšanas intensitāti, no 2020.gada līdz 2022.gadam uzņēmumi, kas ziedo sabiedriskā labuma organizācijām, varēs samazināt taksācijas periodā par pārskata gadā aprēķinātajām dividendēm maksājamo UIN par 85% no ziedotās summas, vienlaicīgi nepārsniedzot 30% no aprēķinātās UIN summas par aprēķinātajām dividendēm)
1.2.	<p>Nodokļa atvieglojums akciju atsavināšanai (<i>likuma 13.pants</i>)</p> <p>Ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu apmēru var samazināt tādā apjomā, kādā nodokļu maksātājs taksācijas periodā ir guvis ienākumu no tādu tiešās līdzdalības akciju atsavināšanas, kuru turēšanas periods atsavināšanas brīdī ir vismaz 36 mēneši</p>
1.3.	<p>Nodokļa atvieglojums lauksaimniecībai par summām, kas izmaksātas subsīdiju veidā attīstībai (<i>likuma 14.pants</i>)</p> <p>Ar nodokli apliekamo ienākumu bāzi var samazināt apjomā, kas atbilst 50% no summas, kas saņemta kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai ES atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai, bet ne vairāk kā par taksācijas periodā ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto ar nodokli apliekamo objektu kopsummu</p>
1.4.	<p>Atvieglots nodokļu režīms kuģošanas nozarei par kuģu pārvadājumiem iekšzemes uzņēmumiem (<i>likuma 2.panta sestā daļa un 4.panta divdesmitā un divdesmit pirmā daļa</i>)</p>

2. Pārejas noteikumi	
2.1.	<p>Nodokļa atlaidei iespējai segt taksācijas un iepriekšējo periodu zaudējumus (<i>Pārejas noteikumu 13. un 14.punkts</i>)</p> <p>Nodokļa maksātājs, kura UIN deklarācijā 2017.gada 31.decembrī ir uzrādīti zaudējumi, var samazināt pārskata gadā (kas sākas 2018. gadā) par dividendēm aprēķināto UIN par summu, kas aprēķināta 15% apmērā no kopējās nesegto zaudējumu summas. Ja šī summa pārskata gadā (kas sākas 2018. gadā) netiek izmantota vai tiek izmantota tikai daļēji, atlikušo summu (nodokļa summu par nesegtajiem zaudējumiem) var attiecināt uz UIN, kas nākamajos četros pārskata gados aprēķināts par dividendēm, katru gadu attiecīgi samazinot atlikušo summu (nodokļa summu par nesegtajiem zaudējumiem) par iepriekš izmantoto atlaides apmēru. Minētā nodokļa samazinājuma summa pārskata gadā nevar pārsniegt 50% no UIN summas, kas attiecīgajā pārskata gadā aprēķināta par dividendēm.</p>
2.2.	<p>Nodokļa atlaidei par zaudējumiem, kas radušies valsts kapitālsabiedrībai, kuras daļas vai akcijas nedrīkst atsavināt, kura pilda ar saimniecisko darbību nesaistītas valsts deleģētas funkcijas (<i>Pārejas noteikumu 15.punkts</i>)</p> <p>Valsts kapitālsabiedrība, kuras daļas vai akcijas nedrīkst atsavināt, kura pilda ar saimniecisko darbību nesaistītas valsts deleģētas funkcijas un kuras UIN deklarācijā 2017.gada 31.decembrī ir uzrādīti zaudējumi, kas radušies, piemērojot likuma "<i>Par uzņēmumu ienākuma nodokli</i>" 9.panta otrās daļas 1.punktu, un kas nav dzēsti, atgūstot līdzekļus no kreditora, ir tiesīga samazināt uzņēmumu ienākuma nodokli par 15% no kopējās nesegto zaudējumu summas, kas radusies, piemērojot minēto likuma "<i>Par uzņēmumu ienākuma nodokli</i>" normu</p>
2.3.	<p>Nodokļa atlaidei, realizējot atbalstāmo investīciju projektus (<i>Pārejas noteikumu 20.punkts</i>)</p> <p>Uzņēmums ir tiesīgs turpināt piemērot neizmantoto UIN atlaidi, par atbalstāmo investīciju projektiem, kurus līdz 2017.gada 31. decembrim ir apstiprinājis MK, pamatojoties uz likuma "<i>Par uzņēmumu ienākuma nodokli</i>" 17.2.pantu, taksācijas periodā samazinot UIN par šajā periodā aprēķinātajām dividendēm.</p>
2.4.	<p>Nodokļa atlaidei investīciju veikšanai brīvostās vai speciālajās ekonomiskajās zonās (<i>Pārejas noteikumu 23.punkts un Likuma „Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās” III daļa</i>)</p> <p>Kapitālsabiedrības pārskata gadā aprēķināto UIN par pārskata gadā aprēķinātajām dividendēm ir tiesīgas samazināt par UIN atlaides summu, kas aprēķināta saskaņā ar likumu "<i>Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās</i>", ja vienlaikus ievēroti šādi nosacījumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ieguldījumi veikti līdz 2035.gada 31.decembrim; 2) atļauja piemērot tiešo nodokļu atvieglojumus par minētajiem ieguldījumiem ir piešķirta un līgums par ieguldījumu veikšanu ir noslēgts minētajā likumā noteiktās atbalsta shēmas spēkā esības laikā. <p>Minētā atlaide nedrīkst pārsniegt 80% no pārskata gadā aprēķinātā UIN apmēra par aprēķinātajām dividendēm un likumā "<i>Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās</i>" un līgumā par ieguldījumu veikšanu noteikto pieļaujamo valsts atbalsta intensitāti uzkrāto tiešo nodokļu atlaižu attiecībai pret uzkrāto ieguldījumu summu</p>
2.5.	<p>Nodokļa atlaidei invalīdu biedrību kapitālsabiedrībām, medicīniska rakstura, kā arī citu labdarības fondu kapitālsabiedrībām (<i>Pārejas noteikumu 37. punkts</i>)</p> <p>Invalīdu biedrību kapitālsabiedrības, medicīniska rakstura, kā arī citu labdarības fondu kapitālsabiedrības, kuras ietvertas likumā noteiktajā sarakstā 2017.gada 31.decembrī, ir tiesīgas pārskata gadā, kas sākas 2018.gadā, nemaksāt aprēķināto UIN, ja kapitālsabiedrība minētajā pārskata gadā ir pārskaitījusi gūto peļņu tās dalībniekam ne mazāk kā 15% apmērā</p>

Avots: *Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums; Likums „Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās”*

Atvieglojumi, kas nav spēkā no 2018.gada 1.janvāra

Likumā “Par uzņēmumu ienākuma nodokli” noteiktie atvieglojumi	
1. Atvieglojumi investīciju veicināšanai	
1.1.	Atvieglojums ražošanas veicināšanai, iegādājoties jaunas ražošanas tehnoloģiskās iekārtas nolietojumu aprēķina piemērojot noteiktu koeficientu (<i>likuma 13.panta pirmā prim (1.¹) daļa</i>)
1.2.	Atlaide investīciju veikšanai brīvostās vai speciālajās ekonomiskajās zonās (<i>Likuma „Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās” III daļa</i>)
1.3.	Atvieglojums pamatlīdzekļu aizstāšanas gadījumā (<i>likuma 10.pants un 10.¹ pants</i>)
1.4.	Atvieglojums pētniecības un attīstības izmaksām, piemērojot koeficientu 3 (<i>likuma 6.⁶ pants</i>)
1.5.	Iespēja segt taksācijas un iepriekšējo periodu zaudējumus (<i>likuma 14. pants</i>)
1.6.	Paātrināta pamatlīdzekļu norakstīšanas kārtība (<i>likuma 13. panta pirmā daļa</i>)
1.7.	Atlaide, realizējot atbalstāmo investīciju projektus (<i>likuma 17.¹ pants un 17.² pants</i>)
1.8.	Atvieglojums saistībā ar akciju atsavināšanu (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 8.punkts un ceturtās daļas 9.punkts</i>)
2. Atvieglojumi nozarēm	
2.1.	Atvieglojums nodokļu režīms kuģošanas nozarei par kuģu pārvadājumiem iekšzemes uzņēmumiem (<i>likuma 2.¹ pants</i>)
2.2.	Apliekamo ienākumu var samazināt lauksaimnieki par summām, kas izmaksātas subsīdiju veidā kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai ES atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai (<i>likuma 6.panta ceturtās daļas 2.punkts</i>)
2.3.	Nodokļa atlaide lauksaimniekiem par lauksaimniecībā izmantojamo zemi 14.23 euro par hektāru (<i>likuma 18. pants</i>)
2.4.	Nodokļa atlaide gaisa transporta sabiedrībām (<i>likuma 3.panta 4.⁷ daļa</i>)
2.5.	Atbalsts finanšu nozarei saistībā ar ES vai Eiropas Ekonomikas zonas publiskās apgrozības vērtspapīru atsavināšanu (<i>likuma 6. panta pirmās daļas 8.¹ un 8.² punkts, un ceturtās daļas 9. un 15.punkts</i>)
2.6.	Banku un krājaizdevumu sabiedrību izveidoto debitora parādiem paredzēto uzkrājumu neiekļaušana ar nodokli apliekamajā ienākumā (<i>likuma 7.pants</i>) un apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas sabiedrību tehniskajām rezervēm paredzētie līdzekļi (<i>likuma 8.pants</i>)
2.7.	Apliekamo ienākumu samazina augstskolām un koledžām par ienākumiem, kas gūti no mācību procesā tapušajiem darbiem vai pētījumiem (<i>likuma 6. panta ceturtās daļas 18., 19., 20.punkts</i>)
3. Atvieglojumi sociālā rakstura mērķiem	
3.1.	Atlaides ziedotājiem (<i>likuma 20.¹ pants</i>)
3.2.	Nodokļa atlaide 100% apmērā tiek piemērota invalīdu biedrību kapitālsabiedrības, medicīniska rakstura, kā arī citu labdarības fondu kapitālsabiedrībām (<i>likuma 21. pants</i>)
3.3.	Apliekamo ienākumu samazina par izveidotām darba vietām cilvēkiem ar invaliditāti (<i>likuma 6. panta ceturtās daļas 12.punkts</i>)
3.4.	Apliekamo ienākumu samazina par bez atlīdzības nodotajām skaitļošanas iekārtām (<i>likuma 6. panta ceturtās daļas 8.punkts</i>)
4. Citi atvieglojumi	
4.1.	Apliekamo ienākumu samazina par darbinieka, kurš dienē Zemessardzē, prombūtnes laikā tapušajām izmaksām (<i>likuma 6.panta astoņpadsmitā daļa</i>)
4.2.	Apliekamo ienākumu samazina par izmaksām, kas saistītas ar obligāto eksemplāru ražošanas izmaksām Latvijas Nacionālajai bibliotēkai (<i>likuma 6. panta ceturtās daļas 11.punkts</i>)
4.3.	Apliekamo ienākumu samazina par kompensācijas summu par piespiedu kārtā zaudēto zemi, ēkām, to daļām un būvēm (<i>likuma 10.panta trešā daļa</i>)

Avots: Likums “Par uzņēmumu ienākuma nodokli”; Likums „Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās”

Nekustamā īpašuma nodokļa (*turpmāk - NĪN*) atvieglojumi un atbrīvojumi

1. NĪN atvieglojumi	
1.1.	Trūcīgām personām – 90% apmērā no aprēķinātās nodokļa summas un maznodrošinātām personām – līdz 90% apmērā no aprēķinātās nodokļa summas par dzīvošanai paredzētu nekustamo īpašumu un tam piekritīgo zemi (piešķir pašvaldība) (<i>likuma 5.panta 1¹.daļa</i>)
1.2.	Personai (pašai vai kopā ar laulāto) vai tās laulātajam, kura apgādībā ir trīs vai vairāk bērni līdz 18 gadu vecumam (arī aizbildnībā esoši vai audžuģimenē ievietoti bērni) vai bērni līdz 24 gadu vecumam, kuri iegūst vispārējo, profesionālo vai augstāko izglītību, – 50% apmērā no aprēķinātās nodokļa summas, bet ne vairāk par 500 euro (<i>līdz 03.05.2017. – 427 euro</i>) par dzīvošanai paredzētām dzīvojamām mājām un tām piekritīgo zemi, ja personai vai tās laulātajam šajā objektā ir deklarētā dzīvesvieta kopā ar vismaz trim no minētajiem bērniem (minētos atvieglojumus piemēro arī gadījumā, ja nekustamā īpašuma īpašnieks ir kāds no minētajiem bērniem vai personas vai tās laulātā pirmās pakāpes augšupējais radnieks, kuram šajā objektā ir deklarētā dzīvesvieta) (<i>likuma 5.panta 1².daļa</i>)
1.3.	Politiski represētām personām – 50%, apmērā no aprēķinātās nodokļa summas par dzīvošanai paredzētu nekustamo īpašumu, kā arī par zemi, ja šis nekustamais īpašums netiek izmantots saimnieciskajai darbībai (<i>likuma 5.panta otrā daļa</i>)
1.4.	Lauku zemēm, ja to platība pārsniedz 3 ha, un, ja vismaz viens no noteiktajiem lietošanas mērķiem ir "Lauksaimniecības zeme", "Mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu" vai "Ūdens objektu zeme", līdz 2025.gadam NĪN aprēķina no speciālās vērtības, ko nosaka īpaši nodokļa aprēķinam (<i>likuma 3.panta divpadsmitā daļa</i>)
1.5.	Pēc nodokļa maksātāja sociālā stāvokļa un maksātspējas izvērtēšanas pašvaldībai (pieņemot savus saistošos noteikumus) ir tiesības pieņemt lēmumu par nodokļa maksājumu atlikšanu attiecībā uz dzīvojamām mājām, ja tās netiek izmantotas saimnieciskajai darbībai, kurā persona ir deklarējusi savu dzīvesvietu, un tam piekritīgo zemi līdz nekustamā īpašuma tiesību pārejai citai personai (<i>likuma 8.panta piektā daļa</i>)

2. NĪN atbrīvojumi	
2.1.	Pašvaldības nekustamo īpašumu, kuru lieto pašvaldības dome, kā arī tās izveidotās iestādes, kuras tiek finansētas no pašvaldības budžeta līdzekļiem un atrodas šīs pašvaldības administratīvajā teritorijā, kā arī citām personām iznomāto vai valdījumā nodoto pašvaldības nekustamo īpašumu, kurš tiek izmantots medicīnas vai sociālās aprūpes pakalpojumu sniegšanai, un nekustamo īpašumu, kas radīts, īstenojot privātās un publiskās partnerības projektu, un tiek lietots pašvaldības funkciju izpildes nodrošināšanai, kā arī sociālās dzīvojamās mājas un sociālos dzīvokļus (<i>likuma 1.panta otrās daļas 1.punkts</i>)
2.2.	Ārvalstij piederošo nekustamo īpašumu, kurš tiek izmantots tās diplomātisko vai konsulāro pārstāvniecību vajadzībām, ja Latvijas Republika saskaņā ar attiecīgās ārvalsts likumiem bauda tādas pašas tiesības attiecībā uz Latvijai piederošo nekustamo īpašumu šajā ārvalstī (<i>likuma 1.panta otrās daļas 2.punkts</i>)
2.3.	Publiskos ūdeņus un zemi zem koplietošanas šosejām, ceļiem, pazemes ceļiem, tuneļiem, ielām, dzelzceļa sliežu ceļiem, pilsētas sliežu ceļiem, tiltiem, estakādēm (<i>likuma 1.panta otrās daļas 3.punkts</i>)

2. NĪN atbrīvojumi	
2.4.	Valsts, pašvaldību, valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību un kapitālsabiedrību, kuras sniedz regulējamus sabiedriskos pakalpojumus, īpašumā vai tiesiskajā valdījumā esošas inženierbūves (<i>likuma 1.panta otrās daļas 3.¹ punkts</i>): <ul style="list-style-type: none"> a) dzelzceļus, pilsētas sliežu ceļus, lidlauku skrejceļus, b) tiltus, estakādes, tuneļus un pazemes ceļus, c) ostas un kuģojamos kanālus, piestātnes un piestātnes krastmalas, ostu akvatoriju būves, d) dambjus, akveduktus, apūdeņošanas un kultivācijas hidrobūves, e) maģistrālos ūdensapgādes cauruļvadus, f) maģistrālās sakaru līnijas, g) maģistrālās elektropārvades līnijas, h) gāzes sadales sistēmas, i) spēkstaciju būves, k) dūmeņus, l) apgaismes būves un žogus.
2.5.	Fiziskajām personām piederošas inženierbūves, kuras netiek izmantotas saimnieciskās darbības veikšanai (<i>likuma 1.panta otrās daļas 3.² punkts</i>)
2.6.	Autoceļus, ielas un ceļus, ja pašvaldība savos saistošajos noteikumos nav noteikusi, ka šie objekti ir ar nodokli apliekami, vietējas nozīmes ūdenspiegādes cauruļvadus, vietējas nozīmes notekūdeņu cauruļvadus, vietējas nozīmes elektropārvades un sakaru kabeļus (<i>likuma 1.panta otrās daļas 3.³ punkts</i>)
2.7.*	Valsts, pašvaldību, valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību un kapitālsabiedrību, kuras sniedz regulējamus sabiedriskos pakalpojumus, īpašumā vai tiesiskajā valdījumā esošas sporta inženierbūves (<i>likuma 1.panta otrās daļas 3.⁴ punkts</i>)
2.8.	Reliģisko organizāciju nekustamo īpašumu (izņemot dzīvojamās mājas), kuru neizmanto saimnieciskajā darbībā (<i>likuma 1.panta otrās daļas 4.punkts</i>)
2.9.	Saskaņā ar Ministru kabineta apstiprināto sarakstu — zemi īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, kurās ar likumu aizliegta saimnieciskā darbība, un šajās teritorijās esošās dabas aizsardzībai izmantojamās ēkas un inženierbūves (<i>likuma 1.panta otrās daļas 5.punkts</i>)
2.10.*	Valsts aizsargājamo nekustamo kultūras pieminekli, kā arī zemi tā uzturēšanai, izņemot dzīvojamās mājas un zemi to uzturēšanai, saimnieciskajā darbībā izmantotu nekustamo īpašumu, kā arī nekustamo īpašumu, kas netiek uzturēts atbilstoši kultūras pieminekļu aizsardzības prasībām (<i>likuma 1.panta otrās daļas 6.punkts</i>)
2.11.	Ministru kabineta noteiktajā kārtībā zemi, kuru aizņem atjaunotās vai ieaudzētās mežaudzes (jaunaudzes) (<i>likuma 1.panta otrās daļas 7.punkts</i>)
2.12.*	Nacionālās sporta bāzes un zemi to uzturēšanai (<i>likuma 1.panta otrās daļas 8.punkts</i>)
2.13.	Dzīvojamo māju palīgēkas, ja palīgēkas platība nepārsniedz 25 m ² , izņemot garāžas (<i>likuma 1.panta otrās daļas 9.punkts</i>)
2.14.	Dzīvojamo māju palīgēkas, ja palīgēkas platība pārsniedz 25 m ² un pašvaldība to neaplikšanu ar nodokli ir noteikusi ar saviem saistošajiem noteikumiem, izņemot garāžas (<i>likuma 1.panta otrās daļas 9.¹ punkts</i>)
2.15.	Kapsētu teritoriju zemi, sēru ceremoniju ēkas, krematorijas un zemi to uzturēšanai (<i>likuma 1.panta otrās daļas 10.punkts</i>)

2. NĪN atbrīvojumi	
2.15.	Kapsētu teritoriju zemi, sēru ceremoniju ēkas, krematorijas un zemi to uzturēšanai (<i>likuma 1.panta otrās daļas 10.punkts</i>)
2.16.*	Valstij un pašvaldībām piekritīgo nekustamo īpašumu, kas nav nodots lietošanā vai iznomāts (<i>likuma 1.panta otrās daļas 11.punkts</i>)
2.17.	Ēkas un inženierbūves, kuras izmanto tikai lauksaimnieciskajai ražošanai (<i>likuma 1.panta otrās daļas 12.punkts</i>)
2.18.	Valsts īpašumā esošās ēkas vai to daļas (telpu grupas) un inženierbūves, kuras izmanto Nacionālo bruņoto spēku, soda izciešanas iestāžu, policijas, robežsardzes, ugunsdrošības un glābšanas dienestu, kā arī valsts drošības iestāžu funkciju izpildes nodrošināšanai (<i>likuma 1.panta otrās daļas 14.punkts</i>)
2.19.	Latvijas Republikas valsts robežas joslā esošu zemi atbilstoši Valsts zemes dienesta sniegtajai informācijai par robežas joslas platību konkrētā zemes vienībā kārtējā gada 1. janvārī (<i>pieņemts 03.05.2017., stājas spēkā no 01.01.2018.; likuma 1.panta otrās daļas 14.¹ punkts</i>)
2.20.*	Ēkas vai to daļas (telpu grupas), kuras izmanto no valsts budžeta finansētās iestādes (<i>likuma 1.panta otrās daļas 15.punkts</i>)
2.21.*	Ēkas vai to daļas (telpu grupas), kuras izmanto izglītības, veselības, sociālās aprūpes vajadzībām (<i>likuma 1.panta otrās daļas 16.punkts</i>)
2.22.	Ēkas vai to daļas (telpu grupas) un inženierbūves, kuras izmanto vides aizsardzības vajadzībām (<i>likuma 1.panta otrās daļas 17.punkts</i>)
2.23.*	Biedrībām un nodibinājumiem piederošas ēkas un inženierbūves saskaņā ar Ministru kabineta noteiktajiem kritērijiem un apstiprināto sarakstu (<i>likuma 1.panta otrās daļas 18.punkts</i>)
2.24.	Eiropas Savienības militāru vai aizsardzības operāciju kopējo izmaksu finansēšanas pārvaldīšanai izveidotā mehānisma <i>ATHENA</i> nekustamo īpašumu Latvijas Republikā (<i>likuma 1.panta otrās daļas 19.punkts</i>)
2.25.*	Ēkas (telpu grupas), kuras pastāvīgi izmanto akreditēti muzeji, akreditētas bibliotēkas, Latvijas Nacionālā opera, valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas cirks" un teātri, kā arī ēkas, kuras pastāvīgi izmanto koncertorganizācijas, kas veic valsts deleģētas funkcijas kultūras jomā, vai Kultūras ministrijā reģistrētas profesionālas radošās organizācijas mākslas galeriju vajadzībām (<i>likuma 1.panta otrās daļas 20.punkts</i>)
2.26.*	Ēkas (telpu grupas), kuras ierakstītas zemesgrāmatā uz Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības vārda un tiek pastāvīgi izmantotas normatīvajos aktos noteikto funkciju īstenošanai, izņemot saimnieciskajā darbībā izmantojamās ēkas un dzīvojamās mājas (<i>likuma 1.panta otrās daļas 21.punkts</i>)
2.27.*	Ēkas vai to daļas (telpu grupas), kuras izmanto Zinātniskās darbības likuma 21. ² panta sestajā daļā noteiktie valsts zinātniskie institūti — atvasinātas publiskas personas (<i>spēkā no 03.05.2017., likuma 1.panta otrās daļas 22.punkts</i>)

* Minētie nekustamie īpašumi **no 2020.gada 1.janvāra** tiks aplikti ar NĪN, ja tie būs vidi degradējoši, sagruvuši vai cilvēku drošību apdraudoši.

Avots: Likums "Par nekustamā īpašuma nodokli"

Pievienotās vērtības nodokļa (PVN) atvieglojumi

1. PVN samazinātās likmes precēm, pakalpojumiem un darījumiem	
	PVN samazinātā likme 12% apmērā:
1.1.	Medikamentu piegādēm (<i>likuma 42.panta pirmās daļa</i>)
1.2.	Medicīnisko ierīču (arī to komplektējošo daļu, rezerves daļu un piederumu) piegādēm (<i>likuma 42.panta otrā daļa</i>)
1.3.	Zīdaiņiem paredzēto specializēto pārtikas produktu piegādēm (<i>likuma 42.panta trešā daļa</i>)
1.4.	Pasažieru un to bagāžas regulāro pārvadājumu pakalpojumiem iekšzemē (<i>likuma 42.panta ceturrtā daļa</i>)
1.5.	Mācību literatūras un oriģinālliteratūras piegādēm (<i>likuma 42.panta piektā daļa</i>)
1.6.	Avīžu, žurnālu, biļetenu un citu periodisko izdevumu piegādēm (<i>likuma 42.panta septītā, astotā un devītā daļas</i>)
1.7.	Izmitināšanas pakalpojumiem tūristu mītnēs (<i>likuma 42.panta desmitā daļa</i>)
1.8.	Koksnes kurināmā piegādēm iedzīvotājiem (<i>likuma 42.panta vienpadsmitā daļa</i>)
1.9.	Siltumenerģijas piegādēm iedzīvotājiem (<i>likuma 42.panta divpadsmitā un četrpadsmitā daļas</i>)
	PVN samazinātā likme 5% apmērā:
1.10.	Svaigu augļu, ogu un dārzeņu piegādēm (<i>likuma 42.panta sešpadsmitā daļa; spēkā no 01.01.2018.; bija paredzēts, ka samazināta 5% likme svaigu augļu, ogu un dārzeņu piegādēm būs spēkā līdz 31.12.2020., bet likumprojekta "Par valsts budžetu 2021.gadam" izstrādes gaitā Ministru kabinets atbalstīja tās saglabāšanu līdz 31.12.2023.</i>)
1.11.	Visu augstāk minēto preču importam un šo preču iegādēm Eiropas Savienības teritorijā (<i>likuma 42.¹pants</i>)

2. Ar PVN neapliekamās preču piegādes un pakalpojumi	
2.1.	Pasta pakalpojumi, ko sniedz universālā pasta pakalpojuma sniedzējs (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 1.punkts</i>): <ol style="list-style-type: none"> a) tādu vēstuļu korespondences sūtījumu savākšana, šķirošana, pārvadāšana un piegāde, kuru svars nepārsniedz divus kilogramus, b) tādu pasta paku savākšana, šķirošana, pārvadāšana un piegāde, kuru svars nepārsniedz 10 kilogramus.
2.2.	Pasta apmaksas zīmes, ko laiž apgrozībā un piegādā saskaņā ar Pasta likumu (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 2.punkts</i>)
2.3.	Šādi medicīnas pakalpojumi (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 3.punkts</i>): <ol style="list-style-type: none"> a) medicīnas pakalpojumi, ko nosaka MK un ko ārstniecības iestāde sniedz, izmantojot normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apstiprinātās medicīniskās tehnoloģijas (izņemot tiesmedicīnisko ekspertīzi krimināllietās vai civilīetās, invaliditātes ekspertīzi, ko veic Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija un tās struktūrvienības, atzinumu sniegšanu par medicīniskās aprūpes kvalitāti un darbības ekspertīzi ārstniecības iestādēs, militārpersonu veselības stāvokļa novērtēšanu izdienas pensijas piešķiršanai, kā arī kosmētiskās operācijas un kosmetologu pakalpojumus bez medicīniskām indikācijām un solāriju pakalpojumus), b) obligātās veselības pārbaudes, kas nepieciešamas, stājoties darbā, un veselības pārbaudes, kas nepieciešamas veselībai kaitīgo darba vides faktoru un īpašo darba apstākļu dēļ, kā arī veselības pārbaudes, kas nepieciešamas personai kādu citā normatīvajā aktā piešķirto tiesību vai noteikto pienākumu īstenošanai.

2. Ar PVN neapliekamās preču piegādes un pakalpojumi	
2.4.	Šādi ar medicīnu saistītie pakalpojumi, kas nepieciešami, lai nodrošinātu 3.punktā minēto medicīnas pakalpojumu sniegšanu (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 4.punkts</i>): <ul style="list-style-type: none"> a) pacienta transportēšana ar transportlīdzekli, kas speciāli aprīkots ar medicīniskām ierīcēm, kuru paraugi reģistrēti normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, b) ēdināšana, ko ārstniecības iestāde nodrošina pacientam ārstniecības procesā, c) izmitināšana, ko ārstniecības iestāde nodrošina pacientam un personai, kas uzturas kopā ar pacientu, d) ārstniecības iestāžu atbilstības novērtēšana obligātajām prasībām un ārstniecības iestāžu sertifikācijas pakalpojumi, e) klīniski diagnostiskie laboratorijas pakalpojumi, ko nodrošina citās ārstniecības iestādēs.
2.5.	Cilvēka orgānu, mātes piena un cilvēka asiņu (tai skaitā asins plazmas un asins šūnu) piegāde (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 5.punkts</i>)
2.6.	Zobārstniecības pakalpojumi (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 6.punkts</i>)
2.7.	Zobu tehniķu un zobu higiēnistu sniegtie pakalpojumi, kā arī zobārstu un zobu tehniķu piegādātās zobu protēzes (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 7.punkts</i>)
	~~Kooperatīvo sabiedrību sniegtie pakalpojumi šo kooperatīvo sabiedrību biedriem, ja šāds atbrīvojums nerada konkurences izkropļojumu (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 8.punkts; izslēgts no 01.06.2017.</i>)~~
2.8.	Sociālās aprūpes, profesionālās un sociālās rehabilitācijas, sociālās palīdzības un sociālā darba pakalpojumi, kā arī ēdināšanas pakalpojumi, kurus sociālo pakalpojumu sniedzējs sniedz saskaņā ar savām programmām (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 9.punkts</i>)
2.9.	Preču piegādes un pakalpojumu sniegšana bērnu un jauniešu tiesību aizsardzības mērķiem, ko veic sabiedriskā labuma organizācijas (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 10.punkts</i>)
2.10.	Pirmsskolas izglītības iestāžu sniegtie bērnu uzturēšanās un pirmsskolas izglītības pakalpojumi (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 11.punkts</i>)
2.11.	Valsts atzītu izglītības iestāžu pakalpojumi vispārējās izglītības, profesionālās izglītības, augstākās izglītības un interešu izglītības jomā, kā arī ar šiem izglītības pakalpojumiem cieši saistītu pakalpojumu sniegšana un preču piegāde, ko veic minētās izglītības iestādes (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 12.punkts</i>)
2.12.	Izglītības pakalpojumi, kuru sniegšanu nodrošina citu valstu izglītības iestādes (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 13.punkts</i>)
2.13.	Izglītības pakalpojumi, ko sniedz pedagogi, pasniedzot privārstundas vispārējās izglītības, profesionālās izglītības un augstākās izglītības mācību programmu ietvaros (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 14.punkts</i>)
2.14.	Skolēnu pārvadājumu pakalpojuma daļa, ko finansē no pašvaldību budžetiem un ko veic licencēti pārvadātāji (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 15.punkts</i>)
2.15.	Bezdarbnieku profesionālās apmācības vai pārkvalificēšanas pakalpojumi (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 16.punkts</i>)
2.16.	Šādi kultūras pakalpojumi (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 17.punkts</i>): <ul style="list-style-type: none"> a) teātra un cirka izrādes, b) koncerti, c) bērniem paredzētie sarīkojumi, pašdarbības mākslas kolektīvu sarīkojumi un labdarības mērķiem veltītie sarīkojumi, d) valsts atzītu muzeju, bibliotēku, izstāžu, zooloģisko dārzu un botānisko dārzu apmeklējumi un šo institūciju rīkoti kultūras un kultūrizglītības pasākumi, e) bibliotēkas krājumā esošās informācijas publiskas pieejamības un izmantošanas nodrošināšanas pakalpojumi.

2. Ar PVN neapliekamās preču piegādes un pakalpojumi	
2.17.	Autora saņemtā atlīdzība par darbu un tā izmantošanu, kā arī izpildītāja un fonogrammu producenta saņemtā atlīdzība par blakustiesību objektu un tā izmantošanu (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 18.punkts</i>)
2.18.	Zelta, monētu un banknošu piegāde Latvijas Bankai (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 19.punkts</i>)
2.19.	Apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas pakalpojumi, kā arī apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas starpniecības pakalpojumi (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 20.punkts</i>)
2.20.	Šādi finanšu darījumi (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 21.punkts</i>): <ul style="list-style-type: none"> a) kreditēšana un naudas aizdevumu piešķiršana (ieskaitot starpniecību), kā arī kredīta pārvalde, ko veic kredīta piešķirējs, b) darījumi ar kredīta garantijām vai citu naudas nodrošinājumu (ieskaitot starpniecību), kā arī kredīta garantiju pārvalde, ko veic kredīta piešķirējs, c) pakalpojumi (ieskaitot starpniecību), kas attiecas uz noguldījumu un norēķinu kontiem un citu atmaksājamo līdzekļu piesaistīšana, skaidras un bezskaidras naudas maksājumu veikšana, uzticības (trasta) operācijām, d) pakalpojumi (ieskaitot starpniecību), kas attiecas uz maksāšanas līdzekļu izlaišanu un apkalpošanu, kā arī tirdzniecība (ieskaitot starpniecību) ar maksāšanas līdzekļiem un citiem naudas tirgus instrumentiem, izņemot maksāšanas līdzekļus, kurus piegādā kolekcionēšanai vai kuri satur dārgmetālu, e) pakalpojumi (ieskaitot starpniecību), kas attiecas uz ieguldījumiem kapitālā, atvasinātajiem finanšu instrumentiem un vērtspapīriem (tai skaitā to izlaišanu, glabāšanu, atsavināšanu, turētājbankas veikto uzraudzību, bet izņemot citu uzraudzību), izņemot ieguldījumu kapitālā, atvasināto finanšu instrumentu un vērtspapīru pārvaldi.
2.21.	Ieguldījumu fondu, valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu, slēgto un atklāto pensiju fondu, riska kapitāla fondu, kā arī apdrošināšanas sabiedrību un citu ieguldījumu portfeļu, kuri ir kolektīvi ieguldījumi vai arī izveidoti uz šādu fondu noteikto prasību pamata (ieskaitot tehniskās rezerves un garantiju fondus) pārvaldi (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 22.punkts</i>)
2.22.	Azartspēles, izlozes un loterijas, tai skaitā azartspēles un izlozes, kuru organizēšana notiek ar elektronisko sakaru pakalpojumu starpniecību (<i>daļa attiecībā uz: "...azartspēles un izlozes, kuru organizēšana notiek ar elektronisko sakaru pakalpojumu starpniecību..." spēkā no 01.07.2017.; likuma 52.panta pirmās daļas 23.punkts</i>)
2.23.	Nekustamā īpašuma pārdošana, izņemot nelietota nekustamā īpašuma pārdošanu un apbūves zemes pārdošanu (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 24.punkts</i>)
2.24.	Iedzīvotājiem sniegtie dzīvojamo telpu īres pakalpojumi (izņemot viesu izmitināšanas pakalpojumus viesu izmitināšanas mītnēs — viesnīcās, moteļos, viesu mājās, lauku tūrismam izmantojamās mājās, kempingos, tūristu mītnēs) (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 25.punkta "a" apakšpunkts</i>)
2.25.	Neatkarīgās personu grupas sniegtie pakalpojumi šīs grupas dalībniekiem, ievērojot specifiskus nosacījumus (<i>likuma 52.pants, spēkā no 01.07.2019.</i>)

3. Tiesības neregistrēties VID PVN maksātāju reģistrā	
3.1.	Iekšzemes nodokļa maksātājam ir tiesības neregistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja tā veikto ar nodokli apliekamo preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība iepriekšējo 12 mēnešu laikā nav pārsniegusi 40 000 euro (<i>likuma 59.pants</i>)
3.2.	Iekšzemes nodokļa maksātājam ir tiesības neregistrēties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja tas veicis preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā un ja šo preču kopējā vērtība bez nodokļa kārtējā kalendāra gadā nerasniedz 10 000 euro (<i>likuma 57.panta 1.daļa</i>)

4. Ar PVN neapliekamais preču imports	
4.1.	Ar PVN neapliekamo preču imports (<i>likuma 53.panta pirmā daļa</i>)
4.2.	Gāzes imports, kas transportēta, izmantojot dabasgāzes sistēmu vai tīklus, kuri pieslēgti šai sistēmai, vai gāzes transportkuģus, un ko iesūknē kādā dabasgāzes sistēmā vai maģistrālo cauruļvadu tīklā, elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas importam pa siltumapgādes vai dzesēšanas tīkliem (<i>likuma 53.panta otrā daļa</i>)
4.3.	Preču imports, kas netiek aplūkots ar muitas nodokli (<i>likuma 53.panta trešā daļa</i>)
4.4.	Preču sūtījumi, kas nepārsniedz 22 euro (<i>likuma 53.panta ceturtā daļa</i>)
4.5.	Preču imports komerciālā nolūkā, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 22 euro (<i>likuma 53.panta piektā daļa</i>)
4.6.	Preču imports, ko veic starptautiskas organizācijas, diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības, ievērojot specifiskus nosacījumus (<i>likuma 53.panta septītā daļa</i>)
4.7.	Zivsaimniecības nozarē darbojošās personas nozvejotā loma ievēšana ostās pirms tā piegādes, ja tas nav apstrādāts vai nav konservēts pārdošanai (<i>likuma 53.panta astotā daļa</i>)
4.8.	Preču atpakaļieošana iekšzemē pēc izvešanas uz laiku, ja to veic persona, kura preces eksportējusi, un ja preces atbilst prasībām, kas tiek izvirzītas atbrīvošanai no muitas nodokļiem (<i>likuma 53.panta devītā daļa</i>)
4.9.	Preču imports, ko iekšzemē ievē personīgajā bagāžā fiziskā persona, kas ierodas no trešās valsts vai trešās teritorijas, ja šādu preču importu neveic komerciālā nolūkā, ievērojot specifiskus nosacījumus (<i>likuma 53.panta desmitā līdz piecpadsmitā daļa</i>)

5. Ar nodokli neapliekamā preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā	
5.1.	Preču iegāde ES teritorijā, kuru piegādei iekšzemē būtu piemērojams atbrīvojums (<i>likuma 54.panta pirmā daļa</i>)
5.2.	Preču iegāde ES teritorijā, kuru imports būtu atbrīvots no nodokļa (<i>likuma 54.panta otrā daļa</i>)
5.3.	Iekšzemē veiktajai preču iegādei ES teritorijā, ievērojot specifiskus nosacījumus (<i>likuma 54.panta trešā daļa</i>)

6. PVN 0 % likmes piemērošana	
6.1.	Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana pakalpojumiem, ja pakalpojumi (<i>likuma 46.panta 3., 4.punkts</i>): <ul style="list-style-type: none"> ✓ tieši saistīti ar tranzīta pārvadājumiem, ✓ sniegti brīvajā zonā vai muitas noliktavā un ir tieši saistīti ar precēm, kas ievestas Eiropas Savienības teritorijā no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām un nav izlaistas brīvam apgrozījumam
6.2.	Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana pasažieru pārvadājumiem starptautiskajos maršrutos, arī pasažieru pārvadājumiem uz citām dalībvalstīm, ja pasažieris šķērso Latvijas Republikas valsts robežu, kā arī tās bagāžas pārvadājumam, kuru pasažieris ved sev līdzi, un tā transportlīdzekļa pārvadājumam, ar kuru viņš ceļo. Nodokļa 0 procentu likmi piemēro arī starpniecības pakalpojumiem, ko starpnieks sniedz, pārdodot biļetes minētajiem pasažieru pārvadājumiem starptautiskajos maršrutos (<i>likuma 46.panta trešā, ceturtā daļa</i>)

6.3.	Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana preču piegādēm licencētai kapitālsabiedrībai, zonas kapitālsabiedrībai, zonas pārvaldei vai brīvostas pārvaldei (<i>likuma Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās 3.panta otrā daļa</i>)
6.4.	Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana preču eksportam (<i>likuma 43.panta pirmā, otrā daļa</i>)
6.5.	Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana preču piegādei muitas noliktavās un brīvajās zonās, ievērojot nosacījumus (<i>likuma 43.panta trešā daļa</i>)
6.6.	Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana preču piegādei Eiropas Savienības teritorijā, ja tiek izpildīti nosacījumi (<i>likuma 43.panta ceturtā daļa</i>)
6.7.	Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana jauna transportlīdzekļa piegādei citas dalībvalsts jebkurai personai (<i>likuma 43.panta sestā daļa</i>)
6.8.	Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana beznodokļu tirdzniecības veikalos veiktajām preču piegādēm fiziskajām personām, kuras izbrauc no iekšzemes uz trešajām valstīm vai trešajām teritorijām (<i>likuma 43.panta septītā daļa</i>)
6.9.	Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana fiskālā pārstāvja veiktai preču iegādei Eiropas Savienības teritorijā (<i>likuma 44.pants</i>)
6.10.	Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana preču importam (<i>likuma 45.pants</i>)
6.11.	Nodokļa 0 procentu likmi piemērošana, ja pakalpojumi tieši saistīti ar preču eksportu vai tieši saistīti ar preču importu (<i>likuma 46.panta 1. un 2.punkts</i>)
6.12.	Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana kuģu piegādēm, preču piegādēm kuģiem un ar šīm piegādēm saistītiem pakalpojumiem (<i>likuma 47.pants</i>)
6.13.	Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana gaisakuģu piegādēm, preču piegādēm gaisakuģiem un ar šīm piegādēm saistītiem pakalpojumiem (<i>likuma 48.pants</i>)
6.14.	Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana preču piegādēm, ja trešās valsts vai trešās teritorijas fiziskā persona, kas nav nodokļa maksātājs Eiropas Savienības teritorijā, izved iekšzemē iegādātās preces no Eiropas Savienības teritorijas, ievērojot nosacījumus (<i>likuma 49.pants</i>)
6.15.	Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana preču piegādēm un pakalpojumiem, kas iekšzemē sniegti: <ul style="list-style-type: none"> f) trešo valstu diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām, to diplomātiskajiem un konsulārajiem aģentiem, administratīvi tehniskajam personālam, kā arī minēto personu ģimenes locekļiem, — ievērojot paritātes principu, g) citu dalībvalstu diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām, to diplomātiskajiem un konsulārajiem aģentiem, administratīvi tehniskajam personālam, kā arī minēto personu ģimenes locekļiem, h) Eiropas Savienības institūcijām vai to pārstāvniecībām un ar tām saistītajām personām vai ar Eiropas Savienības tiesību aktiem izveidotajām struktūrām, kurām piemēro 1965.gada 8.aprīļa Protokolu par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā, — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti minētajā protokolā un tā īstenošanas līgumos vai mītnes līgumos, i) starptautiskajām struktūrām, kuras nav minētas šā panta pirmās daļas 3.punktā un kuras par tādām atzinušas Latvijas Republikas kompetentās iestādes, un šādu struktūru dalībniekiem, — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti starptautiskajās konvencijās, ar kurām šīs struktūras izveidotas, vai mītnes līgumos, j) starptautiskajām organizācijām vai to pārstāvniecībām un šādu organizāciju vai to pārstāvniecību darbiniekiem, kuriem Latvijas Republikas teritorijā ir diplomātiskais statuss, — saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti starptautiskajās konvencijās, ar kurām šīs organizācijas izveidotas, vai mītnes līgumos,

	<p>k) Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) dalībvalstu bruņoto spēku vienībām, kuras uzturas Latvijas Republikas teritorijā (izņemot Latvijas Republikas Nacionālos bruņotos spēkus), tai skaitā pavadošā civilā personāla vajadzībām un šo bruņoto spēku vienību virtuves vai ēdnīcas apgādei,</p> <p>l) Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) struktūrvienībām saskaņā ar noslēgto starptautisko līgumu, ja par piegādātajām precēm un sniegtajiem pakalpojumiem samaksāts no Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) līdzekļiem,</p> <p>m) Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) dalībvalstu bruņoto spēku vienībām, kas ierodas uz kopējo NATO dalībvalstu aizsardzības pasākumu Latvijas Republikas teritorijā, tai skaitā pavadošā civilā personāla vajadzībām un šo bruņoto spēku vienību virtuves un ēdnīcas apgādei,</p> <p>n) Latvijas Republikā atzīta Sabiedroto spēku štāba locekļiem un viņu apgādājamiem, izņemot Latvijas Republikas pilsoņus vai pastāvīgos iedzīvotājus, Sabiedroto spēku štāba veikalā,</p> <p>o) preču piegādēm un pakalpojumiem, kas iekšzemē sniegti Latvijas Republikā atzīta Sabiedroto spēku štāba locekļiem un viņu apgādājamiem, izņemot Latvijas Republikas pilsoņus vai pastāvīgos iedzīvotājus, Sabiedroto spēku štāba veikalā saskaņā ar Latvijas Republikas, Ziemeļatlantijas līguma organizācijas Sabiedroto spēku Augstākās virspavēlniecības Eiropā un Sabiedroto spēku Augstākās virspavēlniecības Transformācijas komandiera štāba nolīguma, ar kuru papildina Parīzes protokolu, nosacījumiem un ierobežojumiem,</p> <p>p) degvielas piegādēm iekšzemē Amerikas Savienoto Valstu vēstniecībai Latvijas Republikā un tās diplomātiskajiem un konsulārajiem aģentiem un administratīvi tehniskajam personālam. (<i>likuma 50.pants</i>)</p>
--	--

7. Īpašie režīmi un regulējums zaudētiem parādiem

7.1.	Īpašs nodokļa piemērošanas režīms lauksaimniekam (likuma 135.pants)
7.2.	Īpašs nodokļa piemērošanas režīms darījumos ar ieguldījumu zeltu (likuma 139.pants)
7.3.	Priekšnodokļa korekcija zaudētiem parādiem (likuma 105.pants)

Avots: PVN likums

Akcīzes nodokļa (*turpmāk – AN*) samazinātās likmes, atbrīvojumi un atvieglojumi

1. AN samazinātās likmes																			
1.1. Alkoholiskiem dzērieniem																			
1.1.1.	<p><u>Alum, kas saražots patstāvīgajās mazajās alus darītavās</u> par viena kalendāra gadā saražotajiem pirmajiem 10 000 hektolitriem, <u>nodokļa likme ir 50% no alus likmes</u>, bet ne mazāk kā AN minimālā likme alum (<i>likuma 12.panta otrā daļa un Pārejas noteikumu 79.punkts</i>)</p> <p style="text-align: center;">AN likmes izmaiņas alum 2017. – 2019.gadā</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin: 10px 0;"> <thead> <tr style="background-color: #003366; color: white;"> <th style="text-align: center;">AN likmes</th> <th style="text-align: center;">No 01.03.2017.</th> <th style="text-align: center;">No 01.03.2018.</th> <th style="text-align: center;">No 01.03.2019.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="font-size: small;">Alum, kas saražots mazajās alus darītavās, euro par katru spirta tilpumprocentu (50% no AN likmes alum)</td> <td style="text-align: center;">2,25</td> <td style="text-align: center;">3,40</td> <td style="text-align: center;">3,70</td> </tr> <tr> <td style="font-size: small;">Alum, euro par katru spirta tilpumprocentu</td> <td style="text-align: center;">4,50</td> <td style="text-align: center;">6,80</td> <td style="text-align: center;">7,40</td> </tr> <tr> <td style="font-size: small;">Minimālā AN likme alum, euro par 100 litriem</td> <td style="text-align: center;">8,20</td> <td style="text-align: center;">12,50</td> <td style="text-align: center;">13,60</td> </tr> </tbody> </table>			AN likmes	No 01.03.2017.	No 01.03.2018.	No 01.03.2019.	Alum, kas saražots mazajās alus darītavās, euro par katru spirta tilpumprocentu (50% no AN likmes alum)	2,25	3,40	3,70	Alum, euro par katru spirta tilpumprocentu	4,50	6,80	7,40	Minimālā AN likme alum, euro par 100 litriem	8,20	12,50	13,60
AN likmes	No 01.03.2017.	No 01.03.2018.	No 01.03.2019.																
Alum, kas saražots mazajās alus darītavās, euro par katru spirta tilpumprocentu (50% no AN likmes alum)	2,25	3,40	3,70																
Alum, euro par katru spirta tilpumprocentu	4,50	6,80	7,40																
Minimālā AN likme alum, euro par 100 litriem	8,20	12,50	13,60																
1.1.2.	<p><u>Pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem, kas saražoti mazajās alkoholisko dzērienu darītavās</u> par vienā kalendāra gadā saražotajiem 1000 litriem absolūtā spirta, <u>nodokļa likme ir 50% no pārējo alkoholisko dzērienu likmes</u> (<i>likuma 12.panta ceturtā un piektā daļa un Pārejas noteikumu 87. un 108.punkts, stājas spēkā no 01.03.2019.</i>)</p> <p style="text-align: center;">AN likmes izmaiņas pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem 2019.gadā</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin: 10px 0;"> <thead> <tr style="background-color: #003366; color: white;"> <th style="text-align: center;">AN likmes</th> <th style="text-align: center;">No 01.03.2019.</th> <th style="text-align: center;">No 01.08.2019.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="font-size: small;">AN likme pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem, kas saražoti mazajās alkoholisko dzērienu darītavās, euro par 100 l absolūtā spirta (50% no AN likmes pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem)</td> <td style="text-align: center;">920</td> <td style="text-align: center;">782</td> </tr> <tr> <td style="font-size: small;">AN likme pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem, euro par 100 l absolūtā spirta</td> <td style="text-align: center;">1 840</td> <td style="text-align: center;">1 564</td> </tr> </tbody> </table>			AN likmes	No 01.03.2019.	No 01.08.2019.	AN likme pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem, kas saražoti mazajās alkoholisko dzērienu darītavās, euro par 100 l absolūtā spirta (50% no AN likmes pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem)	920	782	AN likme pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem, euro par 100 l absolūtā spirta	1 840	1 564							
AN likmes	No 01.03.2019.	No 01.08.2019.																	
AN likme pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem, kas saražoti mazajās alkoholisko dzērienu darītavās, euro par 100 l absolūtā spirta (50% no AN likmes pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem)	920	782																	
AN likme pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem, euro par 100 l absolūtā spirta	1 840	1 564																	
1.2. Naftas produktiem																			
1.2.1.	<p><u>Iezīmētai (markēti) petrolejai, dīzeļdegvielai (gāzeļļai), degvielleļļai</u> (kuras kolorimetriskais indekss ir mazāks par 2,0 un kinemātiskā viskozitāte 50°C ir mazāka par 25 mm²/s), tās aizstājējproduktiem un komponentiem, <u>ja attiecīgie naftas produkti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>tiek izmantoti par kurināmo</u> siltuma ieguvei apkurē, sadedzināšanas iekārtās vai siltuma enerģijas ieguvei produkcijas ražošanas (pārstrādes) tehnoloģiskajā procesā, nodokļa likme ir 56,91 euro par 1000 litriem. (21,34 euro par 1000 litriem, ja ir vismaz 5% no kopējā produktu daudzuma veido rapšu sēklu eļļa vai no rapšu sēklu eļļas iegūta biodīzeļdegviela (<i>likuma 14.panta otrā daļa</i>) - <u>kurus licencēta kapitālsabiedrība, zonas kapitālsabiedrība, zonas pārvalde vai brīvostas pārvalde brīvās zonas teritorijā izmanto:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1) stacionārās iekārtās; 2) celtnos un citos tamlīdzīgos objektos; 3) iekārtās, kuras tiek izmantotas celtniecības darbos tikai brīvās zonas teritorijā; 4) tehnikā, kas pēc savas konstrukcijas nav paredzēta satiksmei pa koplietošanas ceļiem (<i>likuma "Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās" 3.panta devītā daļa</i>) 																		

1. AN samazinātās likmes

AN likmes izmaiņas naftas produktiem 2017. – 2019.gadā

AN likmes	2017	2018	2019
Iezīmētai (marķētai) petrolejai, dīzeļdegvielai, degvielleļai, tās aizstājējproduktiem un komponentiem, kuru izmanto kā kurināmo, euro par 1000 litriem	56,91	56,91	56,91
Iezīmētai (marķētai) petrolejai, dīzeļdegvielai, degvielleļai, tās aizstājējproduktiem un komponentiem, kuru izmanto kā kurināmo, ja minēto naftas produktu sastāvā vismaz 5% no kopējā produktu daudzuma veido rapšu sēklu eļļa vai no rapšu sēklu eļļas iegūta biodīzeļdegviela, euro par 1000 litriem	21,34	21,34	21,34
Dīzeļdegvielai un petrolejai, tās aizstājējproduktiem un komponentiem euro par 1000 litriem	341,00	372,00	372,00
Degvielleļai, tās aizstājējproduktiem un komponentiem euro par 1000 kg.	15,65	15,65	15,65

- 1.2.2. Iezīmētai (marķētai) dīzeļdegvielai (gāzeļļai) un tādai dīzeļdegvielai (gāzeļļai), kurai ir pievienota no rapšu sēklām iegūta biodīzeļdegviela, ja tos izmanto lauksaimniecībā*, no 01.07.2018. nodokli par 1000 litriem aprēķina 15% apmērā no dīzeļdegvielas nodokļa likmes (no 01.07.2015. līdz 30.06.2018. nodoklis iezīmētai dīzeļdegvielai, kuru izmanto lauksaimniecībā, bija 50 euro par 1000 litriem) (likuma 14.panta 2.²daļa, ja ir ievēroti likuma 18.panta piektā daļas nosacījumi, un Pārejas noteikumu 104. un 105.punkts)

**AN likmes izmaiņas marķētai dīzeļdegvielai, kurus izmanto lauksaimniecībā,
2017. – 2020.gadā**

AN likmes	2017	2018	2019
Iezīmētai (marķētai) dīzeļdegvielai, kā arī dīzeļdegvielai, kurai ir pievienota no rapšu sēklām iegūta biodīzeļdegviela, kuru izmanto lauksaimniecībā*, euro par 1000 litriem (no 01.07.2018. - 15% no AN likmes dīzeļdegvielai)	50,00	55,80 (no 01.07.)	55,80
Dīzeļdegvielai, tās aizstājējproduktiem un komponentiem euro par 1000 litriem	341,00	372,00	372,00

* Traktortehnikā un lauksaimniecības pašgājējmašīnās lauksaimniecības produkcijas ražošanai, lauksaimniecības zemes apstrādei, kā arī tādās meža vai purva zemes apstrādei, kurā kultivē dzērvenes vai mellenes, un zem zivju dīķiem esošās zemes apstrādei, un ja ir nodrošināti minimālie ienēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas, bet attiecībā uz zivju dīķiem — ienēmumi no akvakultūras produkcijas pārdošanas pēdējā noslēgtajā saimnieciskajā gadā (neieskaitot saņemto valsts un ES atbalstu) no viena pieteiktā hektāra

- 1.2.3. Bezsvina benzīnam, kuram ir pievienots etilspirts, kas iegūts no lauksaimniecības izejvielām un kas ir dehidratēts (ar spirta saturu vismaz 99,5 tilpumprocenti), un pievienotā etilspirta saturs veido no 70 līdz 85 tilpumprocentiem (ieskaitot) no kopējā produktu daudzuma, no 01.01.2018. nodokli par 1000 litriem aprēķina 30% apmērā no bezsvina benzīna nodokļa likmes (pirms tam no 01.01.2016. līdz 31.12.2017. – 131,00 euro par 1000 litriem) (likuma 14.panta trešā daļa)

AN likmes izmaiņas bezsvina benzīnam, kuram ir pievienots etilspirts, kas iegūts no lauksaimniecības izejvielām, 2017. – 2020.gadā

AN likmes	2017	2018	2019
Bezsvina benzīnam, kuram ir pievienots etilspirts, kas iegūts no lauksaimniecības izejvielām un kas ir dehidratēts (ar spirta saturu vismaz 99,5 tilpumprocenti), un pievienotā etilspirta saturs veido no 70 līdz 85 tilpumprocentiem (ieskaitot) no kopējā produktu daudzuma, euro par 1000 litriem (no 01.01.2018. - 30% no AN likmes bezsvina benzīnam)	131,00	142,80	142,80
Bezsvina benzīnam, tās aizstājējproduktiem un komponentiem euro par 1000 litriem	436,00	476,00	476,00

1. AN samazinātās likmes																							
1.2.4.	<u>Rapšu sēklu eļļai, kuru realizē vai izmanto par kurināmo vai degvielu, un biodīzeldegvielai, kas pilnībā iegūta no rapšu sēklu eļļas, ja šie produkti ražoti akcīzes preču noliktavā LR vai ir ievesti no dalībvalsts, nodokli aprēķina pēc likmes 0 euro par 1000 litriem (likuma 14.panta piektā daļa).</u>																						
1.2.5.	<u>Naftas gāzēm un pārējiem gāzveida ogleņūdeņražiem, ja tos piegādā personām, kuras tos izmanto par kurināmo vai gāzes krāsnīs un citās iekārtās, nevis par degvielu, nodokli aprēķina pēc likmes 0 euro par 1000 kilogramiem (standarta likme no 2016.gada līdz 2017.gadam bija 206 euro par 1000 kilogramiem, bet no 2018.gada līdz 2019.gadam – 244 euro par 1000 kilogramiem) (likuma 14.panta sestā daļa)</u>																						
1.3. Dabaszgāzei																							
1.3.1.	<p>Dabaszgāzei, kurus izmanto kā apkuri rūpnieciskās ražošanas un lauksaimniecības izejvielu pārstrādes procesiem AN likme no 2017.gada 1.aprīļa, ir 0,55 euro par vienu megavatstundu (MWh) (no 01.01.2014. līdz 31.03.2017. nodokļa likme bija 5,65 euro par 1000 m³, bet pirms tam dabaszgāze šiem mērķiem bija atbrīvota no AN) (likuma 15.¹panta pirmās daļas 3.punkts)</p> <p style="text-align: center;">AN likmes izmaiņas dabaszgāzei, kurus izmanto kā apkuri rūpnieciskās ražošanas un lauksaimniecības izejvielu pārstrādes procesiem, 2017. – 2019.gadā</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #002060; color: white;">AN likmes</th> <th style="background-color: #002060; color: white;">2017</th> <th style="background-color: #002060; color: white;">2018</th> <th style="background-color: #002060; color: white;">2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Dabaszgāzei, kurus izmanto kā apkuri rūpnieciskās ražošanas un lauksaimniecības izejvielu pārstrādes procesiem*, euro par 1000 m³</td> <td style="text-align: center;">5,65</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>(no 01.04.2017 - euro par MWh)</i></td> <td style="text-align: center;">0,55</td> <td style="text-align: center;">0,55</td> <td style="text-align: center;">0,55</td> </tr> <tr> <td>Dabaszgāze, kuru izmanto kā kurināmo, euro par 1000 m³</td> <td style="text-align: center;">17,07</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>(no 01.04.2017 - euro par MWh)</i></td> <td style="text-align: center;">1,65</td> <td style="text-align: center;">1,65</td> <td style="text-align: center;">1,65</td> </tr> </tbody> </table> <p>* Dabaszgāzei, ja to izmanto par kurināmo rūpnieciskās ražošanas un citos ar ražošanu saistītos procesos, lauksaimniecības izejvielu pirmapstrādes tehnoloģisko iekārtu darbināšanai un tehnoloģiski nepieciešamā klimata nodrošināšanai rūpnieciskās ražošanas un lauksaimniecības izejvielu pirmapstrādes telpās</p>			AN likmes	2017	2018	2019	Dabaszgāzei, kurus izmanto kā apkuri rūpnieciskās ražošanas un lauksaimniecības izejvielu pārstrādes procesiem*, euro par 1000 m³	5,65			<i>(no 01.04.2017 - euro par MWh)</i>	0,55	0,55	0,55	Dabaszgāze, kuru izmanto kā kurināmo, euro par 1000 m³	17,07			<i>(no 01.04.2017 - euro par MWh)</i>	1,65	1,65	1,65
AN likmes	2017	2018	2019																				
Dabaszgāzei, kurus izmanto kā apkuri rūpnieciskās ražošanas un lauksaimniecības izejvielu pārstrādes procesiem*, euro par 1000 m³	5,65																						
<i>(no 01.04.2017 - euro par MWh)</i>	0,55	0,55	0,55																				
Dabaszgāze, kuru izmanto kā kurināmo, euro par 1000 m³	17,07																						
<i>(no 01.04.2017 - euro par MWh)</i>	1,65	1,65	1,65																				

2. AN atbrīvojumi un atvieglojumi	
2.1. Alkoholiskiem dzērieniem	
2.1.1.	Denaturēts spirts (<i>likuma 16.panta pirmās daļas 1.punkts</i>)
2.1.2.	Alkoholiskie dzērieni, kurus izmanto alkoholisko dzērienu kvalitātes noteikšanai (<i>likuma 16.panta pirmās daļas 2.punkts</i>)
2.1.3.	Medicīnas un veterinārmedicīnas vajadzībām paredzētais spirts, ko izmanto ārstniecības un veterinārmedicīnas iestādēs un aptiekās (<i>likuma 16.panta pirmās daļas 3.punkts</i>)
2.1.4.	Spirts zāļu un veterināro zāļu ražošanai saskaņā ar normatīvo aktu prasībām par zāļu un veterināro zāļu apriti (<i>likuma 16.panta pirmās daļas 4.punkts</i>)
2.1.5.	Uztura bagātinātāji, kuri satur spirtu un kurus reģistrē, izplata, realizē, noformē un piegādā saskaņā ar normatīvajiem aktiem par obligātajām nekaitīguma un marķējuma prasībām uztura bagātinātājiem un uztura bagātinātāju reģistrācijas kārtību, ja to absolūtā spirta saturs nepārsniedz 80 ml iepakojumā (<i>likuma 16.panta pirmās daļas 4.¹punkts</i>)
2.1.6.	Spirts (ja minētajos gadījumos nevar izmantot denaturētu spirtu) (<i>likuma 16.panta pirmās daļas 5.punkts</i>): <ul style="list-style-type: none"> a) kuru izmanto zinātniskās pētniecības vajadzībām; b) kuru izmanto citu produktu vai preču (izņemot alkoholiskos dzērienus) kvalitātes noteikšanai; c) kurš kā neatņemama sastāvdaļa ietilpst ierīcēs un mehānismos vai nodrošina ierīču un mehānismu darbību, d) kuru izmanto kosmētikas līdzekļu ražošanā; e) kuru izmanto pārtikas rūpniecībā (izņemot izmantošanu par izejvielu alkoholisko dzērienu ražošanā un tādu spirtu saturošu produktu ražošanā, kuri ietilpst Kombinētās nomenklatūras 2106. un 3302.preču pozīcijā); f) kuru izmanto tādu vielu ražošanā, ko lieto zāļu un veterināro zāļu ražošanā
2.1.7.	Vīns, raudzētie dzērieni vai alus, kurus izgatavojusi fiziskā persona savam patēriņam ar nosacījumu, ka tie netiek realizēti (<i>likuma 16.panta pirmās daļas 6.punkts</i>)
2.1.8.	Alkoholiskie dzērieni, kurus satur šokolādes produkti vai citi pārtikas produkti (<i>likuma 16.panta pirmās daļas 7.punkts</i>)
2.1.9.	Spirts, kuru satur etiķis vai citi produkti, kas ietilpst Kombinētās nomenklatūras 2209.preču pozīcijā (<i>likuma 16.panta pirmās daļas 8.punkts</i>)
2.1.10.	Spirts, kuru satur produkti, kas ietilpst Kombinētās nomenklatūras 2106. un 3302.preču pozīcijā vai kas paredzēti tādu pārtikas produktu vai bezalkoholisko dzērienu izgatavošanai, kuros faktiskais spirta daudzums nepārsniedz 1,2 tilpumprocentus (<i>likuma 16.panta pirmās daļas 9.punkts</i>)
2.1.11.	Produkti, kuri atbilst alkoholisko dzērienu definīcijai un kurus iznīcina vai kā citādi nodrošina, lai tie nebūtu lietojami uzturā vai izmantojami alkoholisko dzērienu vai citu uzturā lietojamu produktu ražošanā (<i>likuma 16.panta pirmās daļas 10.punkts</i>)

2. AN atbrīvojumi un atvieglojumi	
2.2. Tabakas izstrādājumiem	
2.2.1.	Denaturēti tabakas izstrādājumi un tabakas izstrādājumi, kurus iznīcina (<i>likuma 17.panta pirmās daļas 1.punkts</i>)
2.2.2.	Tabakas izstrādājumi, kurus izmanto tabakas izstrādājumu kvalitātes noteikšanai (<i>likuma 17.panta pirmās daļas 2.punkts</i>)
2.2.3.	Tabakas lapas, kuras fiziskā persona audzē personiskām vajadzībām (<i>likuma 17.panta trešā daļa</i>)
2.2.4.	Neapstrādātas tabakas lapas, kas nav kaltētas (jēltabaka) un ir paredzētas turpmākai izmantošanai augsnes uzlabošanas līdzekļu, augu aizsardzības līdzekļu un tamlīdzīgu dārzkopības līdzekļu ražošanā, ja tās no ārvalsts (arī no dalībvalsts) tiek ievestas akcīzes preču noliktavā, kurā atļauts veikt darbības ar tabakas izstrādājumiem (<i>likuma 17.panta piektā daļa</i>)
2.3. Naftas produktiem	
2.3.1.	Naftas produkti citiem mērķiem, nevis par degvielu vai kurināmo (<i>likuma 18.panta pirmās daļas 1.punkts</i>)
2.3.2.	Naftas produkti, kurus piegādā un izmanto gaisakuģiem, kuri netiek izmantoti privātai atpūtai un izklaidei (<i>likuma 18.panta pirmās daļas 2.punkts</i>)
2.3.3.	Naftas produkti, kurus piegādā un izmanto kuģiem, kuri netiek izmantoti privātai atpūtai un izklaidei (<i>likuma 18.panta pirmās daļas 3.punkts</i>)
2.3.4.	Naftas produkti, kurus piegādā un izmanto elektroenerģijas ražošanai vai kombinētās iekārtās, kas ražo elektroenerģiju un siltumenerģiju (<i>likuma 18.panta pirmās daļas 4.punkts</i>)
2.3.5.	Naftas produkti, kurus piegādā un izmanto ķīmiskās apstrādes procesā, pievienojot koksam, ko izmanto par kurināmo (<i>likuma 18.panta pirmās daļas 5.punkts</i>)
2.3.6.	Naftas produktus, kurus piegādā un izmanto divējādi (naftas produktu izmantošanu ķīmiskai reducēšanai, elektrolītiskos un metalurģijas procesos uzskata par divējādu izmantošanu) (<i>likuma 18.panta pirmās daļas 6.punkts</i>)
2.3.7.	Naftas produktus (degvielu), kas nodrošina LR no citas dalībvalsts iebraucoša transportlīdzekļa un tajā uzstādīto iekārtu darbību un uzturēšanu (<i>likuma 18.panta ceturtdā daļa</i>)
2.3.8.	Naftas produkti (degvielu), kas nodrošina tāda konkrēta komerciāla mehāniskā transportlīdzekļa darbību, kurš iebrauc LR teritorijā no ārvalsts, kas nav dalībvalsts (<i>likuma 18.panta devītdā daļa</i>)
2.3.9.	Naftas produktus, kurus licencēta kapitālsabiedrība, zonas kapitālsabiedrība, zonas pārvalde vai brīvostas pārvalde izmanto kuģos un citos peldlīdzekļos, kuri netiek izmantoti atpūtas un izklaides vajadzībām un citiem noteiktiem mērķiem, un elektroenerģijas ražošanai vai kombinētās iekārtās, kas ražo elektroenerģiju un siltumenerģiju (<i>likuma "Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās" 3.panta astotā daļa</i>)
2.4. Bezalkoholiskie dzērieniem un kafijai	
2.4.1.	Kafija un bezalkoholiskie dzērieni, kuru izmanto šo produktu kvalitātes noteikšanai (<i>likuma 19.panta pirmās daļas 1.punkts</i>)
2.4.2.	Bezalkoholiskie dzērieni, kurus izgatavojusi fiziskā persona savam patēriņam ar nosacījumu, ka tie netiek realizēti (<i>likuma 19.panta pirmās daļas 2.punkts</i>)
2.4.3.	Bezalkoholiskie dzērieni, kuri ir nefasēti un izgatavoti sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumā patērēšanai šajā uzņēmumā (<i>likuma 19.panta pirmās daļas 3.punkts</i>)
2.4.4.	Bezalkoholiskie dzērieni un kafija, ko izmanto citu pārtikas preču (arī alkoholisko dzērienu) ražošanā (<i>likuma 19.panta otrā daļa</i>)
2.4.5.	Bezalkoholiskie dzērieni un kafija, kuru iznīcina pilnvarotas VID amatpersonas klātbūtnē (<i>likuma 19.panta trešā daļa</i>)

2. AN atbrīvojumi un atvieglojumi	
2.5. Dabaszgāzei	
2.5.1.	Dabaszgāze, kuru izmanto citiem mērķiem, nevis par degvielu vai kurināmo (attiecas arī dabaszgāzi, kuru vienotais dabaszgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators un dabaszgāzes sadales sistēmas operators izlieto dabaszgāzes pārvades, uzglabāšanas vai sadales sistēmas tehnoloģiskajām vajadzībām) (<i>likuma 6.¹panta otrās daļas 1.punkts</i>)
2.5.2.	Dabaszgāze, kuru izmanto divējādi, ja tos izmanto gan par kurināmo, gan citiem mērķiem, kas nav izmantošana par degvielu vai kurināmo. Produktu izmantošanu ķīmiskai reducēšanai, elektrolītiskos vai metalurģijas procesos uzskata par divējādu izmantošanu (<i>likuma 6.¹panta otrās daļas 2.punkts</i>)
2.5.3.	Dabaszgāze, kuru izmanto mineraloģiskiem procesiem, kas atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 20.decembra regulas (EK) Nr.1893/2006 minētajām saimnieciskajām darbībām (<i>likuma 6.¹panta otrās daļas 3.punkts</i>)
2.5.4.	Dabaszgāze, kuru izmanto lauksaimniecībā izmantojamās zemes segto platību (siltumnīcu) siltumapgādei (<i>likuma 6.¹panta trešās daļas 1.punkts.</i>)
2.5.5.	Dabaszgāze, kuru izmanto rūpniecisko mājputnu novietņu (kūts) un inkubatoru siltumapgādei (<i>likuma 6.¹panta trešās daļas 2.punkts.</i>)
2.6. Citi atvieglojumi akcīzes precēm	
2.6.1.	Akcīzes preces, kas tiek piegādātas diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām (<i>likuma 20.panta pirmās daļas 1.punkts</i>)
2.6.2.	Akcīzes preces, kas tiek piegādātas diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību diplomātiskajiem un konsulārajiem aģentiem, administratīvi tehniskajam personālam un šajā punktā minēto personu ģimenes locekļiem, ja šīs personas nav Latvijas pilsoņi vai pastāvīgie iedzīvotāji* (<i>likuma 20.panta pirmās daļas 2.punkts</i>)
2.6.3.	Akcīzes preces, kas tiek piegādātas starptautiskajām organizācijām vai to pārstāvniecībām, ko par tādām atzinusi Latvijas Republika, ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, kādi noteikti attiecīgo organizāciju starptautiskajās dibināšanas konvencijās vai mītnes nolīgumos (<i>likuma 20.panta pirmās daļas 3.punkts; stājas spēkā no 01.01.2018.</i>)
2.6.4.	Akcīzes preces, kas tiek piegādātas starptautisko organizāciju pārstāvniecību darbiniekiem, kuriem LR teritorijā ir diplomātiskais statuss, ja šīs personas nav Latvijas pilsoņi vai pastāvīgie iedzīvotāji (<i>likuma 20.panta pirmās daļas 4.punkts</i>)
2.6.5.	Akcīzes preces, kas tiek piegādātas ES institūcijām saskaņā ar 1965.gada 8.aprīļa Protokolu par EK privilēģijām un imunitātēm (Kopienas dibināšanas līguma E protokols) (<i>likuma 20.panta pirmās daļas 5.punkts</i>)
2.6.6.	Akcīzes preces kas tiek piegādātas tās valsts bruņotajiem spēkiem, kas ir Ziemeļatlantijas līguma puse, izņemot dalībvalsti, kurā iekasē nodokli, — šo bruņoto spēku patēriņam, kā arī civilpersonālam, kas šos bruņotos spēkus pavada, vai šo bruņoto spēku virtuves vai ēdnīcu vajadzībām (<i>likuma 20.panta pirmās daļas 6.punkts</i>)
2.6.7.	Akcīzes preces, kas tiek piegādātas patēriņam saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti ar ārvalstīm, kuras nav dalībvalstis, vai starptautiskām organizācijām, ja vien attiecībā uz atbrīvojumu no PVN šāds līgums ir atļauts vai apstiprināts (<i>likuma 20.panta pirmās daļas 7.punkts</i>)
2.6.8.	Akcīzes preces, kas tiek piegādātas Apvienotās Karalistes bruņotajiem spēkiem, kas izvietoti Kiprā saskaņā ar Kipras Republikas izveides 1960.gada 16.augusta līgumu, — šo bruņoto spēku patēriņam, kā arī civilpersonālam, kas šos bruņotos spēkus pavada, vai šo bruņoto spēku virtuves vai ēdnīcu vajadzībām (<i>likuma 20.panta pirmās daļas 8.punkts</i>)

2. AN atbrīvojumi un atvieglojumi	
2.6.9.	Akcīzes preces, kas tiek piegādātas saskaņā ar Latvijas Republikas, Ziemeļatlantijas līguma organizācijas Sabiedroto spēku Augstākās virspavēlniecības Eiropā un Sabiedroto spēku Augstākās virspavēlniecības Transformācijas komandiera štāba nolīgumu, ar kuru papildina Parīzes protokolu Latvijas Republikā atzītam Sabiedroto spēku štābam, Sabiedroto spēku štāba locekļiem un viņu apgādājamiem, ja šīs personas nav Latvijas pilsoņi vai pastāvīgie iedzīvotāji (<i>likuma 20.panta pirmās daļas 9.punkts; stājas spēkā no 01.01.2018.</i>)
2.6.10.	Akcīzes preces, kas zudušas nepārvaramas varas dēļ, ja ir pierādījumi, kas apstiprināti ar atbilstošiem attiecīgo valsts uzraudzības un kontroles iestāžu izsniegtajiem dokumentiem par to, ka konkrētais iztrūkums nav radies nodokļa maksātāja vainas dēļ (<i>likuma 21.panta pirmās daļa</i>)
2.6.11.	Akcīzes preces, kas zudušas ražošanas, apstrādes, pārstrādes, uzglabāšanas, fasēšanas, pārvietošanas vai naftas produktu sajaukšanas laikā, kad piemērota atliktā nodokļa maksāšana (<i>likuma 21.panta otrā daļa; stājas spēkā no 01.01.2017.</i>)
2.6.12.	Akcīzes preces, kas ir zudušas citās dalībvalstīs (<i>likuma 21.panta 2.¹daļa</i>)
2.6.13.	Akcīzes preces, kuras MK noteiktajā kārtībā fiziskā persona ieved savam patēriņam LR no citām dalībvalstīm (<i>likuma 21.panta trešā daļa</i>)
2.6.14.	Akcīzes preces, kuras ir fiziskās personas personīgajā bagāžā, kas par tādu uzskatāma Pievienotās vērtības nodokļa likuma izpratnē, un kuras šī persona ieved no ārvalsts, kas nav dalībvalsts, no atsevišķām teritorijām, nepārsniedzot noteiktus daudzumus, ar nosacījumu, ka šāda preču ievēšana nav komerciāla (<i>likuma 21.panta ceturtā daļa</i>)
2.6.15.	Akcīzes preces, kuras fiziskā persona no ārvalsts, kas nav dalībvalsts, nosūta pa pastu fiziskajai personai LR un kuras ir atbrīvotas no muitas nodokļa saskaņā ar Regulu Nr.1186/2009. (<i>likuma 21.panta piektā daļa</i>)
2.6.16.	Akcīzes preces (izņemot naftas produktus), kuras piegādā kuģiem un gaisakuģiem, kas veic starptautiskus pārvadājumus (arī starp dalībvalstīm) ar nosacījumu, ka šīs preces tiek realizētas uz attiecīgā kuģa vai gaisakuģa mazumtirdzniecībā patērēšanai uz vietas vai tiek izmantotas kuģa apkalpes apgādei (<i>likuma 21.panta sestā daļa</i>)
2.6.17.	Akcīzes preces, kuras ir lietiskais pierādījums vai arestētā manta kriminālprocesā, izņemta manta administratīvo pārkāpumu lietā vai valstij piekritīgā manta, ja minētās akcīzes preces iznīcina (<i>likuma 21.panta septītā daļa</i>)

* **No 2017.gada 1.janvāra** noteikti daudzuma ierobežojumi alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu iegādei ar AN atbrīvojumu diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību diplomātiskajiem un konsulārajiem aģentiem, administratīvi tehniskajam personālam un šo personu ģimenes locekļiem kalendārā gadā (*iepriekš daudzuma ierobežojuma nebija; likuma 20.panta sestās daļas 3.punkts, 5. un 4.punkts*):

- alum, raudzētie dzērieni, vīnam, starpproduktiem ar absolūtā spirta saturu līdz 15 tilpumprocentiem – 300 litri;
- starpproduktiem ar absolūtā spirta saturu no 15 līdz 22 tilpumprocentiem un pārējiem alkoholiskiem dzērieniem – 96 litri
- tabakas izstrādājumiem: cigaretēm – 7200 cigaretes kalendārā gadā, smēķējamai vai karsējamai tabakai – 7200 gramu kalendārā gadā un cigāriem vai cigarillām – 1800 cigāri vai cigarillas kalendārā gadā;
- elektroniskajās cigaretēs izmantojamajam šķidrums – 7200 miligrami nikotīna vai ne vairāk kā 7200 mililitri elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma

Avots: Likums “Par akcīzes nodokli” un likums “Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās”

Dabas resursu nodokļa (*turpmāk – DRN*) atbrīvojumi

1. DRN atbrīvojumi	
1.1.	Fona piesārņojumam, ja nodokļa maksātājs attiecīgo piesārņojuma līmeni ir pierādījis ar monitoringa datiem, kurš veikts atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām (<i>likuma 5.panta 1.punkts</i>)
1.2.	Ūdeņu lietošanai (caurplūdi) zivsaimniecības objektos, zivju audzētavās un dīķsaimniecībās (<i>likuma 5.panta 2.punkts; no 01.01.2017. izslēgta daļa attiecībā uz ūdeņu lietošanu hidrotehniskajās ūdenskrātuvēs, arī hidroelektrostacijās, kuru hidromezгла kopējā uzstādītā jauda ir lielāka par diviem megavatiem</i>)
1.3.	Termālo un tehnisko ūdeņu izmantošanai, kas pēc izmantošanas iesūknēti atpakaļ ūdeņu ieguves horizontā, nemainot ūdeņu ķīmisko sastāvu (izņemot atsāļošanu) (<i>likuma 5.panta 3.punkts</i>)
1.4.	Balasta smilšu novietošanai vietējās pašvaldības noteiktajās vietās (<i>likuma 5.panta 4.punkts</i>)
1.5.	Piesārņojuma ievadīšanai augsnes vai grunts filtrācijas slānī (absorbentā), ja attīrīšanas iekārtas projektā tā paredzēta kā piesārņojuma attīrīšanas metode (<i>likuma 5.panta 5.punkts</i>)
1.6.	Avārijas noplūdes dēļ nelikumīgi vidē nonākušā tā piesārņojuma apjomam, kuru atbildīgā persona savākusi vai neitralizējusi saskaņā ar Valsts vides dienesta noteiktajiem termiņiem un prasībām (<i>likuma 5.panta 6.punkts</i>)
1.7.	Gruntsūdeņu līmeņa pazemināšanas procesā atsūknētajiem ūdeņiem, ja to atsūknēšana saistīta ar derīgo izrakteņu ieguvu (<i>likuma 5.panta 7.punkts</i>)
1.8.	Ražošanas vajadzībām izlietotajiem ūdeņiem, ja tie pēc attīrīšanas izmantoti atkārtoti (<i>likuma 5.panta 8.punkts</i>)
1.9.	Radioaktīvo vielu izmantošanai, kuras izmanto (<i>likuma 6.pants</i>): <ol style="list-style-type: none"> 1) valsts iestādes, kuras atbilstoši savām funkcijām nodrošina (<i>likuma 6.panta pirmā daļa</i>): <ol style="list-style-type: none"> a) radiācijas drošības un kodoldrošības uzraudzību un kontroli; b) metroloģiju; c) gatavību radiācijas avārijām; d) radiometrisko kontroli uz valsts robežas; e) kriminālprocesuālo darbību veikšanu. 2) ārstniecības iestādes, kurām šīs vielas nepieciešamas onkoloģisko, kardioloģisko un kardiokirurģisko slimību ārstēšanā un diagnostikā, mātes un bērna veselības aprūpes nodrošināšanā, nieru transplantācijā un ar HIV inficēto pacientu aprūpes nodrošināšanā atbilstoši valsts programmām, kā arī citu slimību ārstēšanā un diagnostikā (<i>likuma 6.panta otrā daļa</i>); 3) radioaktīvo atkritumu apglabāšanas un pārvaldības komercsabiedrības (<i>likuma 6.panta trešā daļa</i>); 4) persona, kura izmanto radioaktīvās vielas, ja pirkuma līgumā ir ietvertas garantijas izlietoto jonizējošā starojuma avotu nosūtīšanai atpakaļ ražotājvalstij (<i>likuma 6.panta ceturrtā daļa</i>); 5) persona, kura izmanto radioaktīvās vielas, ja šīs radioaktīvās vielas izmanto demonstrēšanai izstādēs, gadatirgos vai līdzīgos pasākumos un tās ievestas Latvijā uz laikposmu, kas nepārsniedz 30 dienas (<i>likuma 6.panta piektā daļa</i>).

1. DRN atbrīvojumi	
1.10.	Oglekļa dioksīda emisijai: <ol style="list-style-type: none"> 1) stacionāri tehnoloģiskās iekārtas operatori un gaisa kuģu operatori, kuri ir iekļauti ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā un izpilda likuma "Par piesārņojumu" prasības par emisijas kvotu nodošanu (<i>likuma 10.panta pirmā daļa</i>); 2) kas rodas, izmantojot atjaunojamus energoresursus un kūdru likuma "Par piesārņojumu" 2.pielikumā minētajās stacionārajās tehnoloģiskajās iekārtās (arī tādās, kurās ražošanas jauda vai saražotās produkcijas apjoms nepārsniedz likuma "Par piesārņojumu" 2.pielikumā minētos rādītājus) (<i>likuma 10.panta otrā daļa</i>).
1.11.	Ozona slāni noārdošas vielas izmantošanu, ja komersants atbilstoši vides aizsardzības normatīvajos aktos noteiktajām tehnoloģiskajām un vides aizsardzības prasībām ozona slāni noārdošu vielu izmanto citu ķīmisku vielu ražošanai un ķīmiskajā pārveides procesā ozona slāni noārdoša viela pilnībā maina savu ķīmisko sastāvu (<i>likuma 11.pants</i>)

2. DRN atbrīvojumi, ievērojot specifiskus nosacījumus	
2.1.	Par transportlīdzekļiem, kurus pirmo reizi pastāvīgi reģistrē LR (<i>likuma 7.pants</i>)
2.2.	Par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem. (<i>likuma 8.pants; no 01.07.2019. netiek nepiemērots atbrīvojums vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem, kas izgatavoti no plastmasas (polimēriem) un to kompozītmateriāliem (laminātiem)</i>)
2.3.	Par videi kaitīgām precēm (<i>likuma 9.pants</i>)

Avots: Dabas resursu nodokļa likums

Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa (*turpmāk – TEN*) atvieglojumi un atbrīvojumi

1. TEN atvieglojumi	
1.1.	Par transportlīdzekli (izņemot operatīvo transportlīdzekli), kura īpašnieks, turētājs vai valdītājs ir Iekšlietu ministrijas padotībā esoša iestāde, transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli maksā 50 procentu apmērā (<i>likuma 7.panta pirmā daļa</i>)
1.2.	Par transportlīdzekli (izņemot operatīvo transportlīdzekli), kura īpašnieks, turētājs vai valdītājs ir Aizsardzības ministrijas padotībā esoša institūcija vai Nacionālie bruņotie spēki, transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli maksā 50 procentu apmērā (<i>likuma 7.panta otrā daļa</i>)
1.3.	Par transportlīdzekli (izņemot operatīvo transportlīdzekli), kura īpašnieks, turētājs vai valdītājs ir pašvaldības policijas iestāde, transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli maksā 50 procentu apmērā (<i>likuma 7.panta trešā daļa</i>)
1.4.	Lauksaimniecības produktu ražotājs, lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība un atzīta akvakultūras (dīķsaimniecības tipa) saimniecība transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli par kravas automobili, kas pēc savas konstrukcijas paredzēts dažādu kravu pārvadāšanai, un piekabi vai puspiekabi, kas pēc savas konstrukcijas paredzēta dažādu kravu pārvadāšanai, maksā 25 procentu apmērā, ievērojot specifiskus nosacījumus (<i>likuma 7.panta ceturtnā daļa</i>)
1.5.	Par transportlīdzekļiem, ar kuriem fiziskā vai juridiskā persona, kas ieļauta Lauku atbalsta dienesta maksājumu saņēmēju datubāzē, veic kravas pašpārvadājumus, transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli maksā 25 procentu apmērā, ievērojot specifiskus nosacījumus (<i>likuma 7.panta 4.¹ daļa; spēkā no 01.01.2017.</i>)
1.6.	Daudzbērnu ģimene par vienu no tās locekļa īpašumā, turējumā vai valdījumā reģistrētu transportlīdzekli maksā transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli par attiecīgo kalendāra gadu 50 procentu apmērā, ievērojot transportlīdzekļa veida nosacījumus (<i>likuma 7.panta piektā daļa</i>)

2. TEN atbrīvojumi	
2.1.	Par vienu vieglo automobili, motociklu, triciklu vai kvadriciklu, kurš ir vai tiek reģistrēts personai ar invaliditāti īpašumā, turējumā vai valdījumā (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 1.punkts</i>)
2.2.	Par transportlīdzekli, kurš ir vai tiek reģistrēts diplomātiskās, konsulārās vai starptautiskās organizācijas pārstāvniecības vai tādas personas īpašumā, turējumā vai valdījumā, kurai ir diplomātiskās vai konsulārās privilēģijas un imunitātes (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 3.punkts</i>)
2.3.	Par transportlīdzekli, kuru noraksta vai arī noraksta vienlaikus ar citu reģistrācijas darbību (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 4.punkts</i>)
2.4.	Par transportlīdzekli, kurš ir vai tiek reģistrēts kā operatīvais transportlīdzeklis (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 5.punkts</i>)
2.5.	Par laiku, kad transportlīdzeklis normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos bijis apķīlāts un tā izmantošana ceļu satiksmē bijusi liegta (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 6.punkts</i>)
2.6.	Par iepriekšējo periodu, ja transportlīdzeklis normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā bijis atzīts par bezīpašnieka mantu. Iegādājoties šādu transportlīdzekli, transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli par kārtējo gadu maksā jaunais īpašnieks (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 7.punkts</i>)

2. TEN atbrīvojumi	
2.7.	Par laiku, kad transportlīdzeklis noziedzīga nodarījuma rezultātā, ko apliecina procesa virzītāja vai ārvalsts kompetentās iestādes izsniegti dokumenti vai informācija reģistrā par transportlīdzekli, nav bijis nodokļa maksātāja rīcībā (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 8.punkts</i>)
2.8.	Par laiku, kad Latvijā reģistrēts transportlīdzeklis bijis izvests no Latvijas un bijis reģistrēts ārzemēs (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 9.punkts</i>)
2.9.	Par transportlīdzekli, kas reģistrēts fiziskajai personai īpašumā, par laiku no šīs fiziskās personas nāves brīža līdz īpašnieka maiņas vai valdītāja reģistrācijas brīdim (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 10.punkts</i>)
	~~Par transportlīdzekli, kuru noņem no uzskaites atsavināšanai Latvijā vai izvešanai no Latvijas zvērināts tiesu izpildītājs, institūcija vai iestāde, kas veic lēmumu vai spriedumu piespiedu izpildi, pamatojoties uz izpildu dokumentu (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 11.punkts; izslēgts no 01.08.2017.</i>)~~
2.10.	Par transportlīdzekli, kuram ir vai tiek reģistrēts vēsturiskā spēkrata statuss (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 12.punkts</i>)
2.11.	Par transportlīdzekli, kurš ir vai tiek reģistrēts par sporta transportlīdzekli (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 13.punkts</i>)
2.12.	Par laiku, kad transportlīdzeklis noņemts no uzskaites atsavināšanai Latvijā vai izvešanai no Latvijas vai transportlīdzekļa reģistrācija pārtraukta uz laiku, nododot numura zīmes, vai arī transportlīdzeklis izslēgts no reģistra (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 14.punkts</i>)
2.13.	Par tādu transportlīdzekli, kas pēc savas konstrukcijas kā vienīgo mehānisko dzinējspēku izmanto enerģiju no transportlīdzeklī glabātās elektroenerģijas vai dzinējspēka glabāšanas iekārtas (piemēram, akumulators, kondensators, sparrats vai ģenerators) (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 15.punkts</i>)
2.14.	Par vieglo transportlīdzekli, kura īpašniekam, turētājam vai valdītājam vai šādas personas laulātajam apgādībā ir bērns ar invaliditāti. Atbrīvojumu piemēro attiecībā uz vienu šādai personai vai tās laulātajam īpašumā, turējumā vai valdījumā reģistrētu vieglo transportlīdzekli (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 16.punkts</i>)
2.15.	Par transportlīdzekli, kuru transportlīdzekļa īpašnieka maksātnespējas administrators noņem no uzskaites atsavināšanai Latvijā vai izvešanai no Latvijas, vai transportlīdzekli, kura reģistrāciju pārtrauc uz laiku, nododot numura zīmes (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 17.punkts; spēkā no 01.01.2016.</i>)
2.16.	Par vienu transportlīdzekli, kurš ir vai tiek reģistrēts īpašumā, turējumā vai valdījumā Sabiedroto spēku štāba loceklim vai viņa apgādājamam, ja šī persona nav Latvijas pilsonis vai pastāvīgais iedzīvotājs (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 18.punkts; spēkā no 01.01.2017.</i>)

Avots: *Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likums*

Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa atvieglojumi

1. Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa atbrīvojumi (likuma 14.pants)	
1.1.	Par transportlīdzekli, kurš ir operatīvais transportlīdzeklis vai tiek reģistrēts par operatīvo transportlīdzekli (likuma 14.panta pirmās daļas 1.punkts)
	~~Par vieglajiem taksometriem (likuma 14.panta pirmās daļas 2.punkts; izslēgts no 01.01.2016.)~~
1.2.	Par transportlīdzekļu ražotāja pilnvarotas personas īpašumā vai turējumā esošiem transportlīdzekļiem, kuri tiek izmantoti kā demonstrācijas transportlīdzekļi un kurus komersants vai ārvalsts komersanta filiāle deklarējusi reģistrā (likuma 14.panta pirmās daļas 3.punkts)
1.3.	Ja komersantam vai ārvalsts komersanta filiālei vieglo transportlīdzekļu un kravas automobiļu ar pilnu masu līdz 3000 kg iznomāšanas pakalpojumi vai šādu transportlīdzekļu iznomāšanas pakalpojumi kopā ar vieglo transportlīdzekļu un kravas automobiļu ar pilnu masu līdz 3000 kg tirdzniecību veido ne mazāk kā 90 procentus no kopējā apgrozījuma, par viņa īpašumā vai turējumā esošiem īstermiņa (līdz vienam gadam) iznomāšanai paredzētiem transportlīdzekļiem, kurus komersants vai ārvalsts komersanta filiāle deklarējusi reģistrā (likuma 14.panta pirmās daļas 4.punkts)
1.4.	Par transportlīdzekļiem, kurus nodokļa maksātājs izmanto tikai un vienīgi savas saimnieciskās darbības vajadzībām un deklarējis reģistrā (likuma 14.panta pirmās daļas 5.punkts)
1.5.	Nodokļa maksātājs, ja tas apstrādā īpašumā, pastāvīgā lietošanā vai nomā esošu lauksaimniecībā izmantojamo zemi un kārtējā gada 1.janvārī ir apstiprināta vienotā platību maksājuma saņemšanai Lauku atbalsta dienestā, ievērojot šādus nosacījumus (likuma 14.panta pirmās daļas 6.punkts): <ul style="list-style-type: none"> a) ja šā nodokļa maksātāja īpašumā vai turējumā ir reģistrēts viens vieglais transportlīdzeklis vai kravas automobilis (ar pilnu masu līdz 3000 kg.), nodokli par šo vienu transportlīdzekli nemaksā, ja nodokļa maksātāja ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas pēdējā iesniegtajā uzņēmuma gada pārskatā vai pēdējā iesniegtajā gada ienākumu deklarācijā ir vismaz 5000 euro (neieskaitot saņemto valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauksaimniecībai un lauku attīstībai), b) ja šā nodokļa maksātāja īpašumā vai turējumā ir reģistrēti vairāki vieglie transportlīdzekļi vai kravas automobiļi (ar pilnu masu līdz 3000 kg.), nodokli par vienu no šiem transportlīdzekļiem nemaksā, ja nodokļa maksātāja ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas pēdējā iesniegtajā uzņēmuma gada pārskatā vai pēdējā iesniegtajā gada ienākumu deklarācijā ir vismaz 5000 euro (neieskaitot saņemto valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauksaimniecībai un lauku attīstībai), un nodokli par katru nākamo no šiem transportlīdzekļiem nemaksā uz katriem 70 000 euro ieņēmumu no lauksaimnieciskās ražošanas pēdējā iesniegtajā uzņēmuma gada pārskatā vai pēdējā iesniegtajā gada ienākumu deklarācijā (neieskaitot saņemto valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauksaimniecībai un lauku attīstībai).
1.6.	Par laiku, kad transportlīdzeklis noziedzīga nodarījuma rezultātā, ko apliecina procesa virzītāja vai ārvalsts kompetentās iestādes iesniegti dokumenti vai informācija reģistrā par transportlīdzekli, nav bijis nodokļa maksātāja rīcībā (likuma 14.panta pirmās daļas 7.punkts)
1.7.	Par laiku, kad transportlīdzeklis normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos bijis apķīlāts un tā izmantošana ceļu satiksmē bijusi liegta (likuma 14.panta pirmās daļas 8.punkts)
1.8.	Par laiku, kad transportlīdzeklis noņemts no uzskaites atsavināšanai Latvijā vai izvešanai no Latvijas vai transportlīdzekļa reģistrācija pārtraukta uz laiku, nododot numura zīmes (likuma 14.panta pirmās daļas 9.punkts)

1. Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa atbrīvojumi (likuma 14.pants)	
1.9.	Par transportlīdzekli, kuram ir vai tiek reģistrēts vēsturiskā spēkrata statuss (<i>likuma 14.panta pirmās daļas 10.punkts</i>)
1.10.	Par transportlīdzekli, kurš ir sporta transportlīdzeklis vai tiek reģistrēts par sporta transportlīdzekli (<i>likuma 14.panta pirmās daļas 11.punkts</i>)
1.11.	Par laiku, kad Latvijā reģistrēts transportlīdzeklis bijis izvests no Latvijas un bijis reģistrēts ārzemēs (<i>likuma 14.panta pirmās daļas 12.punkts</i>)
1.12.	Par transportlīdzekli, kuru transportlīdzekļa īpašnieka maksātnespējas administrators noņem no uzskaites atsavināšanai Latvijā vai izvešanai no Latvijas, vai transportlīdzekli, kura reģistrāciju pārtrauc uz laiku, nododot numura zīmes (<i>likuma 14.panta pirmās daļas 13.punkts; spēkā no 01.01.2016.</i>)
1.13.	Komersants vai ārvalsts komersanta filiāle, vai zemnieku saimniecība par fiziskās personas transportlīdzekli, kurš tiek lietots uz nomas līguma pamata un par kuru šai personai, izmaksājot nomas maksu par transportlīdzekli, ietur iedzīvotāju ienākuma nodokli likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" noteiktajā kārtībā (<i>likuma 14.panta pirmās daļas 14.punkts; spēkā no 01.01.2016.</i>)
1.14.	Komersants vai ārvalsts komersanta filiāle, vai zemnieku saimniecība par tādu transportlīdzekli, kas tiek lietots, pamatojoties uz nomas līgumu, kurš noslēgts ar fizisko personu, kas reģistrēta Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicēja un patstāvīgi rezumējošā kārtībā aprēķina un iemaksā iedzīvotāju ienākuma nodokli no nomas maksas par transportlīdzekli likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" noteiktajā kārtībā." (<i>likuma 14.panta pirmās daļas 15.punkts; spēkā no 01.01.2016.</i>)

Avots: Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likums

Elektroenerģijas nodoklis

1. Atbrīvota elektroenerģija, kas iegūta no:	
	~~Atjaunojamiem energoresursiem~~ (likuma 6.panta pirmās daļas 1.punkts; izslēgts no 01.01.2017.)
	~~Hidroelektrostacijās~~ (likuma 6.panta pirmās daļas 2.punkts; izslēgts no 01.01.2017.)
	~~Koģenerācijas elektrostacijās~~ (likuma 6.panta pirmās daļas 3.punkts; izslēgts no 01.01.2017.)

2. Atbrīvota elektroenerģija, ko izmanto:	
	~~Elektroenerģijas ražošanai~~ (likuma 6.panta otrās daļas 1.punkts; izslēgts no 01.01.2017.)
	~~Siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanai koģenerācijā~~ (likuma 6.panta otrās daļas 2.punkts; izslēgts no 01.01.2017.)
2.1.	Preču pārvadājumiem un sabiedriskajiem pasažieru pārvadājumiem, tajā skaitā dzelzceļa transportā un pilsētu sabiedriskajos pasažieru pārvadājumos (likuma 6.panta otrās daļas 3.punkts)
2.2.	Mājsaimniecību lietotāji (likuma 6.panta otrās daļas 4.punkts)

2. Atbrīvota elektroenerģija, kas piegādāta citu ES dalībvalstu vai citu ārvalstu pārstāvjiem vai organizācijām (likuma 6.panta trešā daļa)	
2.1.	Saistībā ar diplomātiskajām vai konsulārajām attiecībām (likuma 6.panta trešās daļas 1.punkts)
2.2.	Starptautiskajām organizācijām, kas par tādām atzītas to valstu iestādēs, kurās šīs organizācijas atrodas, kā arī šo organizāciju biedriem saskaņā ar starptautiskajām šo organizāciju dibināšanas konvencijām vai to mītnes zemes nolīgumiem (likuma 6.panta trešās daļas 2.punkts)
2.3.	Jebkuras Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts bruņotajiem spēkiem, izņemot dalībvalsti, kurā iekasē elektroenerģijas nodokli, kā arī bruņotajiem spēkiem, kas minēti Eiropas Padomes 1990.gada 3.decembra lēmuma 90/640/EEK 1.pantā, šo bruņoto spēku patēriņam un civilpersonālam, kas tos pavada, vai šo bruņoto spēku virtuves vai ēdnīcu vajadzībām (likuma 6.panta trešās daļas 3.punkts)
2.4.	Patēriņam saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti ar ārvalstīm, kuras nav dalībvalstis, vai starptautiskajām organizācijām, ja vien attiecībā uz atbrīvojumu no pievienotās vērtības nodokļa šāds līgums ir atļauts vai apstiprināts (likuma 6.panta trešās daļas 4.punkts)

3. Atvieglojums elektroenerģijai, ko izmanto (likuma 6.panta piektā daļa)	
3.1.	Ielu apgaismošanas pakalpojumu sniegšanai

Avots: Elektroenerģijas nodokļa likums

Izložu un azartspēļu nodoklis

1. Izložu un azartspēļu nodokļa atbrīvojumi	
1.1.	No valsts nodevas par speciālās atļaujas (licences) izsniegšanu ir atbrīvotas un ar izložu nodokli netiek apliktas sabiedriskās organizācijas un to apvienības un reliģiskās organizācijas, ja tās organizē likumā noteiktās vietēja mēroga vienreizēja rakstura izlozes (<i>likuma 8. pants</i>)
1.2.	Ar azartspēļu nodokli netiek apliktas azartspēles, kas tiek organizētas transportlīdzekļos, kuri veic starptautiskus reisus, ja spēļu zāli var izmantot tikai reģistrēti pasažieri (<i>likuma 9. pants</i>)

Avots: Likums "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli"